

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**JEDNOTKY SBORŮ DOBROVOLNÝCH HASIČŮ
VYBRANÝCH OBCÍ A JEJICH FINANČNÍ
ZABEZPEČENÍ**

Autor práce: Michal Kovařík, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: kombinovaná

Vedoucí práce: Ing. Aleš Kudlák, Ph.D.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2024

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Michal Kovařík DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Jednotky sborů dobrovolných hasičů vybraných obcí a jejich finanční zabezpečení

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Financial support for volunteer fire brigades in selected municipalities

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

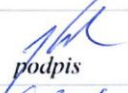

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Aleš Kudlák, Ph.D.

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): říjen 2023

Hlavním cílem bakalářské práce je navrhnout možnosti finančního zabezpečení jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí. Vedlejším cílem je zjistit vybavenost vybraných jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí a možnosti finančního zabezpečení jejich materiálního a technického vybavení. Metodická část bude dotazníkové šetření, kterým bude zjištěn aktuální stav vybavení oslovených jednotek požární ochrany a možnosti jejich financování.

Student:	27. 10. 2023	
Michal Kovařík DiS.	datum	
Vedoucí práce:	27. 10. 2023	
Ing. Aleš Kudlák, Ph.D.	datum	

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry:	9. 11. 2023	
doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	datum	
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti:	13. 11. 2023	
doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	datum	
Rektor:	17. 11. 2023	
doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	datum	

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu mé bakalářské práce Ing. Aleši Kudlákov, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

Téma bakalářské práce je zaměřeno na proces financování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí ve vybraném územním celku. V teoretické části jsou objasněny základní termíny z oblasti požární ochrany, popsána vnitřní struktura jednotek požární ochrany a předmět jejich činnosti. Dále je popsána současná situace financování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí v Olomouckém kraji. Na základě zjištěných informací jsou v závěru navrženy možnosti financování a jeho zefektivnění.

Kovařík, M. Jednotky sborů dobrovolných hasičů vybraných obcí a jejich finanční zabezpečení: *bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2024. 66 s. Vedoucí bakalářské práce: Ing. Aleš Kudlák, Ph.D.

Klíčová slova: jednotka sboru dobrovolných hasičů, požární ochrana, Hasičský záchranný sbor ČR, financování, dotace.

ABSTRACT

The topic of the bachelor's thesis is focused on the process of financing units of volunteer fire brigades of municipalities in a selected territorial unit. In the theoretical part, basic terms from the field of fire protection are clarified, the internal structure of fire protection units and the subject of their activities are described. Furthermore, the current situation of financing units of volunteer fire brigades of municipalities in the Olomouc region is described. On the basis of the information found, the possibilities of financing and its streamlining are proposed in the conclusion.

Kovařík, M. *Financial support for volunteer fire brigades in selected municipalities: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2024. 66 pgs. Supervisor: Ing. Aleš Kudlák, Ph.D.

Key words: unit of the volunteer fire department, fire protection, Fire Rescue Service of the Czech Republic, financing, subsidies

Obsah

Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	9
2 Integrovaný záchranný systém.....	10
2.1 Základní složky IZS	10
2.1.1 Hasičský záchranný sbor České republiky.....	11
2.1.2 Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje	11
2.1.3 Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby	12
2.1.4 Policie České republiky.....	13
2.2 Systém požární ochrany České republiky	14
2.3 Zřizovatelé jednotek požární ochrany	16
2.4 Finanční zabezpečení jednotek požární ochrany	19
2.5 Technické, materiální vybavení jednotek sboru dobrovolných hasičů a jejich výcvik.....	22
3 Jednotky sboru dobrovolných hasičů Olomouckého kraje	27
4 Praktická část	29
4.1 Dotazníkové šetření	29
4.2 Analýza poskytnutých dotací	38
4.2.1 Rok 2020.....	39
4.2.2 Rok 2023	42
5 Navrhovaná opatření	47
Závěr	50
Seznam použitých zdrojů	52
Seznam zkratk	55
Seznam tabulek	56
Seznam grafů.....	57
Seznam obrázků	58
Seznam příloh.....	59
Přílohy	60

Úvod

Jednotky sboru dobrovolných hasičů jsou nepostradatelnou součástí integrovaného záchranného systému České republiky. Pomáhají zajistit ochranu životů a majetku v případě požárů a jiných mimořádných událostí. Já osobně jsem členem jednotky sboru dobrovolných hasičů naší obce. Zásahujeme na území obce a v blízkém okolí, pokud je naše součinnost vyžádána ze strany operačního střediska hasičského záchranného sboru. Jako člen naší jednotky při zásahu využívám jednotlivé technické, ochranné a jiné prostředky, které máme k dispozici. Jakým způsobem jsou tyto prostředky pořizovány a jakým způsobem je jejich pořízení financované se člen výjezdové jednotky většinou nedozví. Tato bakalářská práce se zaměřuje na problematiku financování jednotek sboru dobrovolných hasičů a zkoumá různé přístupy, strategie a možnosti, které mohou být využity k zajištění udržitelného a efektivního financování jednotek sboru dobrovolných hasičů. V současné době existuje řada možností, jak lze financovat jednotky sboru dobrovolných hasičů. Z převážné většiny se jedná o veřejné finance, ale jednou z možností je i financování ze soukromých zdrojů.

Bakalářská práce je rozdělena do čtyř kapitol. První kapitola popisuje systém požární ochrany České republiky, způsoby finančního zabezpečení jednotek požární ochrany a jejich technické a materiální vybavení. Druhá kapitola se zaměřuje na jednotky sboru dobrovolných hasičů Olomouckého kraje. Třetí kapitola se věnuje dotazníkovému šetření, které je koncipováno tak, aby bylo zjištěno, jaké jsou možnosti financování jednotek sboru dobrovolných hasičů v obcích okresu Přerov v Olomouckém kraji. V poslední kapitole jsou na základě výsledků dotazníkového šetření navržena opatření, která je možné aplikovat v jednotlivých obcích tak, aby bylo usnadněno získávání finančních prostředků pro jednotky sboru dobrovolných hasičů a tím došlo ke zlepšení jejich akceschopnosti.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem práce je navrhnout možnosti financování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí, což by mělo za důsledek zlepšení podmínek pro tyto dobrovolnické organizace. Je zřejmé, že bez dostatečného finančního zázemí může být obtížné udržet vybavení na potřebné úrovni a zajistit adekvátní školení a výcvik pro členy.

Vedlejším cílem je zjistit současnou úroveň vybavenosti jednotek sboru dobrovolných hasičů vybraných obcí a zhodnotit možnosti finančního zabezpečení jejich materiálního a technického vybavení. Tento aspekt výzkumu může poskytnout užitečné informace pro tvorbu strategií a politik zaměřených na zlepšení podmínek pro dobrovolné hasiče.

Metodická část práce zahrnuje dotazníkové šetření a analýzu poskytnutých dotací ve vybraných letech. Tyto metody představují klíčový nástroj pro sběr dat a analýzu současné situace. Dotazníkové šetření umožní získat přímé informace od jednotlivých jednotek sboru dobrovolných hasičů ohledně stavu jejich vybavení a finančních potřeb. Analýza poskytnutých dotací ve vybraných letech přináší přehled financování JPO.

Výstupy z metodické části umožní vytvoření komplexního obrazu, který bude základem pro návrhy a doporučení prezentované v rámci práce.

Celkově lze říci, že tato bakalářská práce má potenciál přinést hodnotné poznatky a přispět k posílení infrastruktury a financování dobrovolných hasičských sborů, což má přímý pozitivní dopad na bezpečnost a ochranu obyvatelstva.

2 Integrovaný záchranný systém

Integrovaný záchranný systém (dále jen IZS) byl vymezen vydáním zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o IZS), tento nabyl účinnosti v roce 2001. Před vydáním tohoto zákona již fungovaly jednotlivé složky IZS, vydáním tohoto zákona se upravila jejich činnost a koordinace při jejich nasazení. Před vydáním tohoto zákona spolupráce základních složek IZS již fungovala, ale nebyla nikde právně ukotvena. Vydáním zákona o IZS byly právně ukotveny pravomoci jednotlivých složek IZS, které před vydáním tohoto zákona měla upravena každá složka samostatně. Integrovaný záchranný systém se použije v případě vzniku mimořádné události a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma nebo více složkami integrovaného záchranného systému.¹

Zákon o IZS upravuje strukturu a dělení jednotlivých složek IZS, která se dělí na základní a ostatní složky. Struktura IZS je upravena v § 4 zákona o IZS.

2.1 Základní složky IZS

Ze zákona o IZS vyplývá, že všechny tyto složky mají celorepublikovou působnost a jsou povinny držet nepřetržitou pohotovost, přijímání nahlášených mimořádných událostí a k poskytnutí záchranných a likvidačních prací. Základní složky IZS tvoří Hasičský záchranný sbor ČR, Jednotky požární ochrany, Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie České republiky. Všechny tyto složky zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události (dále jen MU), její vyhodnocení a neodkladný zásah na místě MU. Za tímto účelem rozmisťují své síly a prostředky po celém území ČR, hovoříme též o tzv. plošném pokrytí území jednotkami/výjezdovými základnami.²

¹ ZEMAN, Miloš a MIKA, Otakar J. *Integrovaný záchranný systém*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, 2007. ISBN 978-80-214-3448-6.

² SADÍLEK, Zdeněk; PÁLKOVÁ, Barbora a KALAMÁR, Štěpán. *Krizové řízení a Integrovaný záchranný systém*. Educopress. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2019. První vydání s. 29, ISBN 978-80-7408-192-7.

2.1.1 Hasičský záchranný sbor České republiky

Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen HZS ČR) je státní organizací, která má na starosti koordinaci a provádění záchranných a likvidačních činností při požárech, povodních, živelních pohromách, dopravních nehodách a jiných mimořádných událostech na území České republiky. Jedná se o klíčový prvek celého systému IZS, který je navržen tak, aby zabezpečil rychlou a efektivní pomoc obyvatelstvu v případě krizových situací.

HZS ČR disponuje vysokou odborností a vybavením, které mu umožňuje zasáhnout v širokém spektru situací. Jeho úkolem není pouze hašení požárů, ale také záchrana osob, ochrana majetku a životního prostředí, technická záchrana, vyprošťování z havarovaných vozidel a mnoho dalšího.

Organizačně je HZS ČR strukturován do jednotlivých územních odborů, které pokrývají celé území České republiky. Tyto územní odbory pak zahrnují jednotky požární ochrany (dále jen JPO), které jsou umístěny v městech a obcích po celé zemi.

Jednotky požární ochrany, které spadají pod HZS ČR, tvoří páteřní síť hasičského záchranného systému v České republice. Jsou to často dobrovolní hasiči, kteří se aktivně zapojují do ochrany své komunity a jsou prvními reagenty v mnoha situacích mimořádných událostí.

V rámci bakalářské práce je důležité porovnat a zhodnotit vybavenost a finanční zabezpečení jednotek sborů dobrovolných hasičů na místní úrovni s možnostmi a prostředky, které jsou k dispozici Hasičskému záchrannému sboru České republiky. Takové srovnání může poskytnout užitečné poznatky pro optimalizaci systému požární ochrany a zajištění efektivní spolupráce mezi různými úrovněmi a složkami hasičského záchranného systému v České republice.

2.1.2 Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje

Jednotky požární ochrany jsou klíčovými složkami hasičského záchranného systému a představují lokální úrovně, které jsou nejbližší občanům a místním komunitám. Jsou organizovány na úrovni měst a obcí a mají za úkol poskytovat okamžitou a účinnou pomoc při místních požárech a dalších mimořádných událostech.

V kontextu plošného pokrytí kraje JPO má tato struktura zásadní význam pro zajištění bezpečnosti a ochrany obyvatelstva na daném území. Každá JPO je přiřazena ke

konkrétní obci nebo městu a má za úkol rychlou a efektivní reakci na požáry, dopravní nehody, živelní pohromy a jiné mimořádné události.

Důležitou součástí plánování a organizace hasičského záchranného systému je právě plošné pokrytí kraje JPO. To znamená, že každá oblast kraje má své JPO, které jsou rozmístěny tak, aby dokázaly rychle a efektivně reagovat na události ve svém okolí.

Tato decentralizovaná struktura umožňuje flexibilní a rychlé nasazení zdrojů v případě potřeby a zároveň zajišťuje, že každá oblast má svou vlastní hasičskou jednotku, která je schopna zasáhnout bez zbytečného časového zpoždění. To je klíčové pro minimalizaci škod a zajištění maximální ochrany životů a majetku.

V rámci bakalářské práce je důležité zkoumat stav a vybavenost těchto JPO, stejně jako jejich finanční zabezpečení. Porovnání těchto lokálních jednotek s možnostmi a zdroji Hasičského záchranného sboru České republiky může poskytnout užitečné informace pro optimalizaci systému a zlepšení celkového stavu požární ochrany na úrovni kraje.

2.1.3 Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby

Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby (dále jen ZZS) představují další klíčový prvek v integrovaném záchranném systému České republiky. Jejich role spočívá v poskytování rychlé a odborné lékařské pomoci osobám postiženým nehodami, akutními onemocněními nebo jinými zdravotními stavům, které vyžadují okamžitou péči.

ZZS jsou zodpovědné za rychlou reakci na volání o pomoc a poskytují lékařskou péči na místě události. Jejich hlavním cílem je stabilizovat stav pacientů a přepravit je do nemocnice nebo jiné zdravotnické zařízení, kde mohou být dále léčeni.

V České republice je zdravotnická záchranná služba organizována na úrovni krajů, přičemž každý kraj má své vlastní ZZS. Tyto služby jsou provozovány jednak veřejnými zdravotnickými zařízeními, jako jsou nemocnice, a také neziskovými organizacemi, které jsou pověřeny provozováním záchranných sanitních služeb.

Pro správné fungování integrovaného záchranného systému je klíčová spolupráce mezi ZZS, HZS ČR a dalšími složkami IZS. Tato spolupráce zajišťuje rychlou a koordinovanou reakci na různé typy mimořádných událostí a maximalizuje šance na úspěšné zachránění lidských životů.

2.1.4 Policie České republiky

Policie České republiky (dále jen PČR) je hlavním orgánem veřejného pořádku a bezpečnosti na území České republiky. Její role zahrnuje udržování veřejného pořádku, ochranu životů a majetku občanů, boj proti kriminalitě a poskytování pomoci v mimořádných situacích.

PČR disponuje širokými pravomocemi a zodpovědnostmi, které jí umožňují zasahovat v různých situacích od prevence po zvládnání krizových situací a mimořádných událostí. Její přítomnost a aktivita jsou klíčové pro udržení bezpečí a stability v celé zemi.

PČR je rozdělena do různých odborných jednotek, které se specializují na různé oblasti práce, jako je například kriminalistika, dopravní policie, pořádková policie, kynologie atd. Tyto jednotky spolupracují nejen mezi sebou, ale také s ostatními složkami IZS, jako jsou HZS ČR a ZZS, při zajišťování bezpečnosti a poskytování pomoci občanům.

V kontextu bakalářské práce je důležité zkoumat také spolupráci mezi PČR a ostatními složkami IZS, zejména v oblasti mimořádných událostí a krizového řízení. Koordinovaná akce a spolupráce mezi těmito složkami jsou nezbytné pro efektivní zvládnání různých krizových situací a pro zajištění bezpečnosti občanů.

Ostatní složky IZS dle § 4 zákona o IZS jsou:

1. Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil.
2. Ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory.
3. Ostatní záchranné sbory.
4. Orgány ochrany veřejného zdraví.
5. Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby.
6. Zařízení civilní ochrany.
7. Neziskové organizace a sdružení občanů.

Ostatní složky IZS poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání. V době krizového stavu se stávají ostatními složkami také poskytovatelé akutní lůžkové péče, kteří mají zřízený urgentní příjem. Pokud tito poskytovatelé uzavřou dohodu s místním poskytovatelem ZZS nebo krajským úřadem

dohodu o plánované pomoci na vyžádání, jsou začlenění HZS dotčeného kraje do poplachového plánu integrovaného záchranného systému kraje³.

2.2 Systém požární ochrany České republiky

Systém požární ochrany České republiky je ukotven v zákoně o požární ochraně č. 133/1985 Sb., v platném znění, tvoří jej HZS ČR a JPO.

HZS ČR je označován jako primární element IZS. Jeho hlavní rolí je koordinace složek IZS při zásahu u mimořádných událostí. Jako primární složka IZS má HZS ČR klíčovou úlohu při zajišťování ochrany a záchrany životů a majetku občanů v případě různých nebezpečných situací. Koordinace a spolupráce mezi různými složkami IZS jsou klíčové pro efektivní řešení krizových situací a minimalizaci škod. HZS ČR je zřízen na základě zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru), ve znění pozdějších předpisů.⁴ Úkoly HZS ČR provádí jeho příslušníci ve služebním poměru dle zákona o služebním poměru (zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů) a občanští zaměstnanci.

Dle tohoto zákona tvoří HZS ČR:

- Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, které je součástí Ministerstva vnitra.
- Hasičské záchranné sbory krajů.
- Záchranné útvary.

Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku-Místku.

³ MATES, Pavel, Jindřich ŠKODA a František VAVERA, 2011. *Veřejné sbory*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, Právní monografie, 384 s. ISBN 978-80-7357-572-4.

⁴ Vavera, František. *Zákon o Hasičském záchranném sboru ČR*. Tiskárna ministerstva vnitra. Ministerstvo vnitra, Praha 2017, první vydání, s. 5, ISBN: 978-80-87544-65-5

Pro účely plošného pokrytí se JPO dělí na následující jednotky:

Jednotky s územní působností, zasahující i mimo území svého zřizovatele:

- JPO I – jednotka hasičského záchranného sboru s územní působností zpravidla do 20 minut jízdy z místa dislokace;
- JPO II – jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají jako svoje hlavní nebo vedlejší povolání, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace;
- JPO III – jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace.

Jednotky s místní působností, zasahující na území svého zřizovatele:

- JPO IV – jednotka hasičského záchranného sboru podniku;
- JPO V – jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně;
- JPO VI – jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku⁵.

V zákoně o požární ochraně jsou vymezeny čtyři základní úkoly JPO:

- JPO provádí požární zásah podle příslušné dokumentace požární ochrany nebo při soustředění a nasazování sil a prostředků;
- provádí záchranné práce při živelných pohromách a jiných mimořádných událostech;
- podává neprodleně zprávy o svém výjezdu a zásahu územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje;
- plní úkoly na úseku civilní ochrany a ochrany obyvatel.

⁵ VILÁŠEK, Josef; FIALA, Miloš a VONDRÁŠEK, David. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. s. 40 Druhé, upravené vydání. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2022. ISBN 978-80-246-5067-8.

Obdobné členění mají i na Slovensku, kde rovněž jako u nás mají celkové pokrytí požární ochranou, které spadá pod Slovenské ministerstvo vnútra. Hasičský záchranný zbor (dále jen HAZZ) byl zřízen zákonem č. 315/2001 Z. z. o HaZZ ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon upravuje zřízení, postavení, úkoly, organizaci a řízení HaZZ a práva a povinnosti jeho příslušníků. Základním posláním HaZZ je chránit životy a zdraví obyvatelstva a majetek před požáry, živelnými pohromami a jinými mimořádnými událostmi. Skutečný rozsah činností je však daleko širší, zejména v oblasti IZS.⁶

V příloze č. 5 zákona č. 315/2001 Z. z. o HaZZ popisují body 4 a 5 jednotky sboru dobrovolných hasičů Slovenské republiky, které jsou na stejné úrovni jako naše jednotky JPO III a JPO V:

„Příloha č. 5

4. Obecní hasičský útvar

Obecní hasičský útvar (dále jen „OHÚ“) je zřizován obcí. Z hlediska potřeb obcí má tato hasičská jednotka většinou místní význam. Je složený ze zaměstnanců obce, kteří vykonávají činnosti v této hasičské jednotce jako svoje zaměstnání.

5. Obecní hasičský sbor

Obecní hasičský sbor (dále jen „OHZ“) je zřizován obcí. Z hlediska potřeb obcí má tato hasičská jednotka většinou místní význam. Členové OHZ – fyzické osoby, nevykonávají činnosti v této hasičské jednotce jako svoje zaměstnání.“⁷

2.3 Zřizovatelé jednotek požární ochrany

Zřizovatelé jednotek požární ochrany jsou subjekty, které mají odpovědnost za zajištění požární ochrany v určitém území. Jedná se obvykle o orgány veřejné správy⁸

⁶ Štěpán, Miroslav. Paluš, Jozef. *Metodické pokyny pro spolupráci jednotek požární ochrany České republiky a hasičského a záchranného sboru a hasičských jednotek Slovenské republiky při vzájemné pomoci při zdolávání mimořádných událostí*. MV-generální ředitelství HZS ČR, Praha 2024, s.47 první vydání. ISBN: 80-86640-24-8

⁷ ZÁKON č. 315/2001 ze dne 02.06.200, Z. z. Zákon o Hasičskom a záchrannom zbore, [Online] cit. 12.03.2024, Dostupné z <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2001-315>

⁸ HORZINKOVÁ, Eva a NOVOTNÝ, Vladimír. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3., upr. vyd. Plzeň: s. 56 Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-459-6.

na různých úrovních, ale mohou to být také jiné organizace či subjekty s pověřením k zajištění požární ochrany. Mezi zřizovatele JPO patří obce a města, kraje, soukromé subjekty.

Kraje: (§ 27 zákona č.133/1985 Sb.) mohou poskytovat finanční podporu a strategické směry pro JPO v rámci svého území. V české republice je na kraje delegovaná povinnost rozdělovat finanční prostředky vyčleněné ministerstvem vnitra k financování jednotek JPO II, JPO III a JPO V jejichž zřizovatelem jsou města a obce.

Soukromé subjekty: v některých případech mohou být soukromé subjekty zřizovateli jednotek požární ochrany JPO IV, zejména v průmyslových nebo obchodních oblastech, kde může být vyšší riziko požáru nebo potřeba specializovaných zásahů.

Obce a města: obce a města jsou zřizovateli, některé velké obce a města mají i více jednotek. JPO obce je zpravidla organizační složkou obce a nemá právní subjektivitu.⁹ Obce a města mají povinnost zajistit, aby byla na jejich území dostatečná požární ochrana a aby byla JPO vybavena potřebným materiálem a vybavením, tato povinnost je upravena v § 29 zákona č. 133/1985 Sb. o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o požární ochraně), k tomuto slouží doporučený vzor zřizovací listiny jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, jež je přílohou č. 1 zákona o požární ochraně (příloha I):

„(1) Obec v samostatné působnosti na úseku požární ochrany

a) zřizuje jednotku sboru dobrovolných hasičů obce, která provádí hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech a plní další úkoly podle zvláštního právního předpisu ve svém územním obvodu; členům jednotky sboru dobrovolných hasičů obce za hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech v mimopracovní době poskytuje odměnu,

b) udržuje akceschopnost jednotky sboru dobrovolných hasičů obce,

c) zabezpečuje odbornou přípravu členů jednotky sboru dobrovolných hasičů obce,

d) zabezpečuje materiální a finanční potřeby jednotky sboru dobrovolných hasičů obce a požární ochrany,

e) zajišťuje péči o členy jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, jakož i péči o zaměstnance zařazené v jednotkách hasičských záchranných sborů podniků, členy jiných jednotek sborů dobrovolných hasičů obce nebo podniků, popřípadě i o osoby vyzvané k

⁹ HANUŠKA, Zdeněk. *Organizace jednotek požární ochrany*. Kleinwächter, Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě, 2008 2 aktualizované vydání s.7, ISBN: 978-80-7385-035-7

poskytnutí osobní pomoci podle § 18, jestliže zasahují za ztížených podmínek nebo u déle trvajících zásahu na území obce,

f) poskytuje náhradu ušlého výdělku členu jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, který se ve své pracovní době nebo v době, ze které mu plyne příjem ze samostatné činnosti, zúčastní zásahu při požáru nebo jiných záchranných prací při živelních pohromách nebo jiných mimořádných událostech nebo nařízeného cvičení anebo nařízené odborné přípravy,

g) zabezpečuje a hradí pro členy jednotky sboru dobrovolných hasičů obce preventivní zdravotní prohlídky,

h) zabezpečuje výstavbu a údržbu objektů požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení, zejména pro potřeby svého územního obvodu,

i) zpracovává stanovenou dokumentaci požární ochrany,

j) zřizuje ohlašovnu požárů a další místa, odkud lze hlásit požár,

k) zabezpečuje zdroje vody pro hašení požárů a jejich trvalou použitelnost a stanoví další zdroje vody pro hašení požárů a podmínky pro zajištění jejich trvalé použitelnosti,

l) umožňuje dislokaci jednotek hasičského záchranného sboru v katastrálním území obce podle nařízení kraje a přispívá na provoz a vybavení těchto jednotek,

m) spolupracuje se sousedními obcemi při plnění úkolů k zabezpečení požární ochrany; za tím účelem mohou obce soustřeďovat finanční prostředky,

n) organizuje preventivně výchovnou činnost,

o) obecně závaznou vyhláškou

1. vydává požární řád obce,

2. stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastní větší počet osob.

(2) Obec plní obdobně povinnosti uložené tímto zákonem právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám.

(3) Obecní úřad na úseku požární ochrany

a) zajišťuje účast velitelů a strojníků jednotky sboru dobrovolných hasičů obce na jejich odborné přípravě,

b) zajišťuje úkoly požární ochrany pro období stavu ohrožení státu a válečného stavu.

(4) Vybrané obecní úřady

a) zabezpečují podle požárního poplachového plánu kraje hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech mimo svůj územní obvod,

b) zabezpečují akceschopnost jednotky sboru dobrovolných hasičů obce k zásahům mimo svůj územní obvod,

c) na základě nařízení kraje, kterým se stanoví podmínky plošného pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany, zabezpečují nepřetržitou pracovní pohotovost mimo pracoviště v počtu nejméně jednoho požárního družstva o sníženém početním stavu.“

Zřizovatelé jednotek požární ochrany mají klíčovou roli při zajištění bezpečnosti a ochrany občanů a majetku před požáry a jinými mimořádnými událostmi. Jejich úkolem je zajistit, aby byly JPO vybaveny, vycvičeny a připraveny k rychlé a efektivní reakci v případě nouze.

2.4 Finanční zabezpečení jednotek požární ochrany

Financování JPO může být různorodé a závisí na mnoha faktorech, včetně geografické oblasti, velikosti jednotky, potřebách a požadavcích komunity, a především na místních předpisech a zákonech. Poskytování finanční podpory pomáhá zajišťovat bezpečnost a ochranu obyvatelstva před požáry a dalšími mimořádnými událostmi a přispívá k posílení místní komunity a solidarity. Zde jsou některé běžné způsoby, jak mohou být jednotky sboru dobrovolných hasičů financovány:

Veřejné financování: Jednotky sboru dobrovolných hasičů jsou financovány prostřednictvím veřejných zdrojů, především z Ministerstva vnitra, Ministerstva pro místní rozvoj z dotačního programu IROP 2021-2027¹⁰, který navazuje na stejný program z programového období 2014-2020. IROP je jeden z operačních programů, přes které se v České republice rozdělují peníze poskytnuté z Evropské unie (dále jen EU) a jejich dotačních programů, konkrétně z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Projekty v IROP 2021-2027 mohou dobíhat až do roku 2029. IROP má v tomto období vyčleněnu částku přibližně 117,7 miliard z evropských fondů. „IROP, který je spravován Ministerstvem pro místní rozvoj, dnes 30. 5. 2023 vyhlašuje 61. výzvu IROP – Hasiči – SC 5.1 (CLLD). Výzva podporuje sbor dobrovolných hasičů kategorie jednotek požární ochrany II, III a V. Vyhlášená výzva je zaměřena na výstavbu a rekonstrukci požárních zbrojnic, pořízení požární techniky, věcných prostředků požární ochrany“. V minulosti

¹⁰ IROP 2021–2027, IROP je jeden z operačních programů, přes které se v České republice rozdělují peníze poskytnuté z evropských fondů, konkrétně z Evropského fondu pro regionální rozvoj. [online] 2024 [cit 2024-02-21], <https://irop.gov.cz/cs/>

byla z prostředků IROP provedena výstavba požární zbrojnice Skalná v Karlovarském kraji.¹¹ Rovněž podporuje vybudování a revitalizaci umělých vodních požárních nádrží v obcích. Tyto prostředky mohou být použity na nákup vybavení, údržbu zařízení, školení hasičů a další provozní náklady. Ministerstvo vnitra může poskytovat pravidelné operační financování jednotkám sboru dobrovolných hasičů na pokrytí běžných provozních nákladů, jako jsou mzdy zaměstnanců, provozní náklady na vozidla a zařízení a další provozní náklady. Finanční podpora Ministerstva vnitra hraje klíčovou roli v udržení a posílení dobrovolného hasičství jako nedílné součásti systému civilní ochrany a prevence požárů.

Získávání finančních prostředků pro jednotky sborů dobrovolných hasičů (dále jen JSDH) je možné i z dalších dotačních programů, které jsou pravidelně zveřejňovány např. na stránkách www.hasicovo.cz jedná se např. o dotační programy:

Fond zábrany škod, který sdružuje finanční příspěvky od pojišťoven za účelem financování vybavení IZS ČR, jakož i dalších projektů k zábraně škod vznikajících provozem vozidel na území ČR. Fond zábrany škod představuje jeden z hlavních pilířů financování složek IZS: Z fondu zábrany škod jsou financovány také projekty, jež mají za cíl zvýšení bezpečnosti na silnicích, prevenci a osvětu účastníků silničního provozu podle Programových priorit schválených vládou a Programem Komise fondu zábrany škod na příslušný kalendářní rok. Projekty jsou hodnoceny podle kritérií. Fond zábrany škod spravuje od prvního ledna 2014 Česká kancelář pojistitelů, která sdružuje organizace, které jsou oprávněné na území České republiky provozovat pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla.

Nabídka majetku MV ČR je nabídkou vyřazeného majetku HZS, např. CAS, vyprošťovací technika.

Nadace Agrofert zřizuje Hasičský fond, jehož záměrem je pomáhat profesionálním i dobrovolným hasičským sborům, organizacím a sdružením, a to formou jednorázových finančních příspěvků.

Ford Transit pro SDH JPO V, kdy se jedná o velmi oblíbené dopravní či lehké zásahové automobily včetně konzultace a poradenství při čerpání této dotace.

¹¹ Řídící orgán Integrovaného regionálního operačního programu Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Projekty I(R)OP Námi podpořené, jinými oceněné*. Praha 2020 s. 20. ISBN: 978-80-7538-299-3

Grant nadace ČEZ poskytuje nadační příspěvky v souladu s obecně prospěšným účelem, k němuž byla zřízena.

Dary a granty: JSDH mohou získávat finanční prostředky prostřednictvím darů od právnických osob a podnikajících fyzických osob, jednotlivců, nadací nebo neziskových organizací. Mohou také žádat o granty od vládních agentur nebo charitativních organizací na konkrétní projekty nebo potřeby.

Sponzorství od firem: Některé jednotky sboru dobrovolných hasičů hledají podporu od místních firem prostřednictvím sponzorství. Firmy mohou poskytovat finanční podporu, vybavení, služby nebo materiály výměnou za reklamu nebo uznání veřejnosti.

Veřejné akce a fundraising¹²: JSDH mohou také pořádat veřejné akce a fundraisingové aktivity, jako jsou benefiční koncerty, veřejné sbírky, hasičské závody a další události. Výtěžek z těchto akcí může být použit na podporu činnosti JSDH.

Vlastní příjmy: Jednotky sboru dobrovolných hasičů mohou také generovat vlastní příjmy prostřednictvím provozu vlastních služeb nebo aktivit, jako jsou kurzy první pomoci, požární ochrana, pronájem zařízení pro veřejné akce nebo služby technického záchranného týmu.

Je důležité, aby jednotky sboru dobrovolných hasičů měly stabilní a rozmanité zdroje financování, aby mohly efektivně plnit své úkoly a poskytovat nezbytné služby komunitě. Každá jednotka může mít specifické strategie financování v závislosti na svých potřebách a možnostech v místním prostředí.

¹² **Fundraising** (z angl. „shromažďování zdrojů“) je systematická činnost, jejímž výsledkem je získání finančních či jiných prostředků na obecně prospěšnou činnost organizací nebo jednotlivců. [online] 2013 [cit. 2024-02-21] Dostupné z <https://wikisofia.cz/wiki/>

2.5 Technické, materiální vybavení jednotek sboru dobrovolných hasičů a jejich výcvik

Vybavení jednotek sboru dobrovolných hasičů zahrnuje širokou škálu nástrojů, zařízení a ochranných prostředků, které jsou používány pro různé typy zásahů včetně hašení požárů, technických zásahů, záchranných operací a dalších úkolů. Pořízení a obnova technického a materiálního vybavení je financována zejména z rozpočtu zřizující obce.

Požární vozidla: Patří sem různé typy požárních vozidel, jako jsou cisternová automobilová stříkačka (dále jen CAS, Obrázek 1), tyto mohou být osazeny na různých podvozcích. např. Tatra, MAN, Scania, Volvo. Jedná se o vozidlo, které je určené jak pro přepravu zasahujících hasičů na místo zásahu, k hašení požárů z důvodu vlastní přepravované hasební vody, dále i k technickým zásahům, díky velké škále technických prostředků které jsou v CAS přepravovány.

Obrázek 1: vlastní CAS 24/3700 - S3R JPO Staměřice

Dalším vozidlem je dopravní automobil (dál jen DA, Obrázek 2) tento je primárně využíván na přepravu zasahujících hasičů, popřípadě k evakuaci osob z místa zasaženého mimořádnou událostí.

Obrázek 2: DA-LIZ JPO¹³

Technický automobil: jedná se o hasičský automobil, s vybavením pro ochranu majetku a k omezení škod na životním prostředí např. při chemickém, radiálním nebo biologickém nebezpečím.¹⁴

Dalšími vozidly jsou speciální vozidla jako např. automobilový žebřík, speciální vyprošťovací vozidlo, velitelské vozidlo, čtyřkola.

Ochranné obleky: Hasiči jsou vybaveni speciálními ochrannými obleky, které chrání jejich tělo před vysokými teplotami, plameny a dalšími nebezpečími spojenými s hašením požárů. Jedná se o třívrstvé nehořlavé obleky, které chrání zasahující hasiče při zásahu u požáru. Již z názvu je patrné, že jsou složeny ze tří vrstev, kdy každá vrstva má speciální funkci. První vrstva třívrstvého ochranného obleku je obvykle vyrobena z odolného materiálu, který odolává teplu, plamenům a mechanickému poškození.

¹³ ŠTĚPÁN, Martin. *Hasičská technika v Pardubickém kraji*. Nakladatelství Tváře, Žďár nad Sázavou 2020, s.158 první vydání. ISBN: 978-80-88041-31-3

¹⁴ ŠUMAN-HREBLAY, Marián. *Hasičská vozidla: česká a slovenská hasičská technika od roku 1904 do současnosti*. S. 39 Nové, doplněné vydání. Přeložil Petr VALDHANS. Autosalon. Brno: CPress, 2017. ISBN 978-80-264-1388-2.

Typickým materiálem pro tuto vrstvu je aramidové vlákno, například Kevlar¹⁵, nebo Nomex¹⁶, které jsou známé svou odolností a hořlavou odolností. Druhá vrstva tvořící třívrstvý ochranný oblek často funguje jako bariéra proti teplu a plamenům. Tato vrstva může být vyrobena z tepelně izolačních materiálů, které snižují tepelnou vodivost a chrání tělo hasiče před vysokými teplotami. Poslední vrstva tvořící třívrstvý ochranný oblek je obvykle vyrobena z měkkého a pohodlného materiálu, který je příjemný na nošení a snižuje riziko podráždění kůže. Tato vrstva může také sloužit k odvádění vlhkosti z těla hasiče, což pomáhá udržovat pohodlnou teplotu.

Dýchací přístroje: při zásahu zadýmených a toxických prostředích jsou hasiči vybaveni dýchacími přístroji, které jim umožňují dýchat čistý vzduch i v nebezpečných podmínkách. Jedná se např. o dýchací od f. Dräger nebo f. Saturn. Dýchací přístroje přetlakové mají zabudovaný ventilátor, který neustále přivádí čerstvý vzduch do masky. To zajišťuje, že vnitřek masky zůstává pod tlakem a nevniká do něj žádný nebezpečný vzduch z okolí. Naopak v podtlakovém přístroji se může při netěsnosti masky dostat nebezpečné zplodiny pod masku a dojít k intoxikaci zasahujícího hasiče.

Technické vybavení: kromě vybavení pro hašení požárů jsou jednotky sboru dobrovolných hasičů také vybaveny různými technickými nástroji pro zásahy při technických haváriích, jako jsou hydraulické řezačky, rozbrušovačky, pneumatické nástroje pro zásah u dopravních nehod, motorové pily, batohy pro zásah u lesních požárů vybavení pro práci ve výškách na vodní hladině a další.

Komunikační vybavení: možnost komunikace je velmi důležitá při zásahu u mimořádných událostí, a proto jsou jednotky vybaveny různými komunikačními zařízeními, jako jsou rozhlasové systémy, mobilní telefony, vysílačky a další. Mezi nejčastěji používané vysílačky patří vysílačky od f. Motorola, f. Hyt a f. E-Tech. Z pravidla se jedná o dva druhy vysílaček, tzn. vozidlovou vysílačku, která slouží ke spojení s integrovaným operačním střediskem (IOS) a jednotkami vyjíždějícími na místo nebo se již na místě mimořádné události nacházejícími. Osobní vysílačka je naopak určena převážně ke komunikaci mezi jednotlivými zasahujícími hasiči na místě

¹⁵ WARAGOD – *Co je kevlar a jaké má vlastnosti*, Kevlar je mimořádně všestranný a pevný druh syntetického materiálu se spoustou zajímavých vlastností a širokým využitím v praxi. Patří mezi para-aramidová vlákna a vyznačuje se vysokou pevností v tahu při nízké specifické hmotnosti [online] 2024 [cit. 2024-02-21], Dostupné z <https://www.waragod.cz/zajimavosti/kevlar-a-jeho-vyuziti/>

¹⁶ ARMED – *Nomex*, Nomex je dlouhodobě prověřený materiál odolný proti ohni a žáru. Materiál tvoří meta-aramidové vlákno se silnou odolností proti vysokým teplotám při velmi nízké hmotnosti a vysoké pružnosti. [online] 2024 [cit. 2024-02-21] Dostupné z <https://www.armed.cz/slovník/nomex/>

mimořádné události. Mezi další komunikační prostředky patří zásahový tablet, který má u sebe velitel zásahu a slouží, k navigaci na místo mimořádné události, k pořízení fotodokumentace na místě zásahu, a ke spojení mezi velitelem zásahu a IOS.

Vybavení pro poskytování první pomoci: hasiči jsou také vybaveni základním vybavením pro poskytování první pomoci. Jedná se převážně o zdravotnické batohy s vybavením pro prvotní přednemocniční ošetření, při dopravních nehodách, popáleninách a dalších úrazech.

Výcvik dobrovolných hasičů zařazených u JPO: výcvik dobrovolných hasičů v České republice je organizován převážně místními sbory dobrovolných hasičů (SDH), ve spolupráci s jednotkami HZS a řízen podle stanovených standardů a metodik. Základním cílem výcviku je připravit dobrovolné hasiče na účinné a bezpečné zvládnutí různých typů požárů, technických a přírodních katastrof, stejně jako na poskytování první pomoci a další záchranné činnosti. Na výcvik dobrovolných hasičů je poskytována také podpora ze státního rozpočtu a prostřednictvím různých grantových programů.

Výcvik dobrovolných hasičů obvykle zahrnuje následující prvky:

Teoretická příprava: Dočítání se základních znalostí o požární ochraně, technických systémech, práci s hasicí technikou a další.

Praktická výuka: Zahrnuje cvičení s hasicími přístroji, manipulaci s hadicemi, používání dýchacích přístrojů, techniky záchrany osob z hořících budov, vyprošťování osob z havarovaných vozidel a podobně.

Profesní rozvoj: Mnoho sborů dobrovolných hasičů nabízí svým členům možnosti dalšího vzdělávání a specializace v různých oblastech, jako je třeba záchrannářství, vyhledávání a záchrana v terénu, řízení techniky, apod.

Školení v první pomoci: Kromě požárních dovedností jsou dobrovolní hasiči také školeni v poskytování první pomoci, což je klíčové pro zvládnutí zranění v mimořádných situacích. V USA je přibližně polovina všech hasičů proškolená jako zdravotnický lékař a záchranář. Většina volání, na které hasiči v USA, se týkají právě

zdravotní indispozice, která vyžaduje léčbu od základní první pomoci až po zásahy na podporu života.¹⁷

Toto je pouze obecný přehled materiálního vybavení jednotek sboru dobrovolných hasičů a jejich výcviku. Konkrétní vybavení a výcvik se může lišit v závislosti na velikosti a specializaci jednotek, regionálních potřebách a dostupných finančních prostředcích.

¹⁷ RONALD, R. Spandafora, McGraw -hill's Firefighter EXEMPS str. 6, New York 2008, ISBN: 978-0-07-159381-7

3 Jednotky sboru dobrovolných hasičů Olomouckého kraje

Olomoucký kraj je tvořen územím 5 okresů – Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk. Z hlediska územně-správního tvoří spolu se Zlínským krajem Region soudržnosti NUTS II – Střední Morava. Na území Olomouckého kraje bylo stanoveno 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 20 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem.

Olomoucký kraj disponuje rozsáhlým systémem sborů dobrovolných hasičů, které zahrnují 503 jednotek ve 402 obcích. Tento síťový systém hraje klíčovou roli při zajišťování bezpečnosti a ochrany majetku a životů obyvatel kraje. Jejich členové, čítající celkem 23 647, jsou důležitými dobrovolníky, kteří jsou připraveni reagovat na různé mimořádné události a poskytovat pomoc v případě požárů, povodní, havárií či jiných nebezpečných situací. Tato široce rozprostřená síť jednotek dobrovolných hasičů je základem pro rychlou a efektivní pomoc v případě mimořádných událostí a ukazuje sílu spolupráce a solidarity v rámci celého kraje.¹⁸

“1) Při zajištění plošného pokrytí jednotkami požární ochrany vzájemně spolupracují obce, právnické osoby, podnikající fyzické osoby a Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje.

2) V zájmu zajištění plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany uzavírá Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje s obcemi, právnickými a podnikajícími fyzickými osobami dohody o poskytnutí pomoci.”¹⁹

Financování jednotek sboru dobrovolných hasičů (JSDH) v Olomouckém kraji může být organizováno několika způsoby, zahrnujícími jak veřejné finance, tak i další zdroje. Zde jsou některé možné způsoby financování:

Finanční prostředky z rozpočtu Olomouckého kraje: Olomoucký kraj může alokovat část svého rozpočtu na podporu JSDH v regionu. Tyto prostředky mohou být určeny na provozní náklady, nákup vybavení, školení hasičů a údržbu zařízení. Jako další zdroj finančních prostředků, které Olomoucký kraj rozděluje mezi JPO, jsou finanční

¹⁸ OLOMOUCKÝ KRAJ, *Dobrovolní hasiči Olomouckého kraje* Machovský mapy s.r.o., s.9, první vydání, Velký Týnec. 2016 ISBN: 978-80-87982-42-6

¹⁹ HZS OLOMOUCKÉHO KRAJE - NAŘÍZENÍ *Olomouckého kraje, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení plošného pokrytí území Olomouckého kraje jednotkami požární ochrany.* Dostupné z <https://www.hzscr.cz/clanek/plosne-pokryti-kraje.aspx>

prostředky, alokované z prostředků EU. Podrobné hodnoty za jednotlivé kalendářní roky jsou uvedeny v tabulce 1.

Dotace poskytnuté Olomouckým krajem				
ROK	Dotační program			Celková dotace [Kč]
	Vybavení opravy [Kč]	DA a CAS [Kč]	Odborná příprava, kurzy [Kč]	
2019	9.475.000,-	3.700.000,-	0	13.175.000,-
2020	9.706.300,-	3.500.000,-	521.800,-	13.728.100,-
2021	6.901.100,-	2.800.000,-	0	9.701.100,-
2022	7.562.400,-	1.800.000,-	0	9.362.400,-
2023	7.401.000,-	2.780.000,-	0	10.181.000,-

Tabulka 1: Vlastní Finanční prostředky z Olomouckého kraje, Zdroj: Olomoucký kraj

4 Praktická část

Praktická část práce je rozdělena do dvou podkapitol – dotazníkové šetření a analýza poskytnutých dotací. Dotazníkové šetření se zabývá finančním a materiálním zabezpečením JPO, analýza poskytnutých dotací řeší množství dotací ve dvou odlišných letech.

4.1 Dotazníkové šetření

V období leden-březen 2024 byl proveden průzkum formou dotazníkového šetření, při němž bylo osloveno vedení obcí a měst jako zřizovatele JPO v okrese Přerov(příloha II).

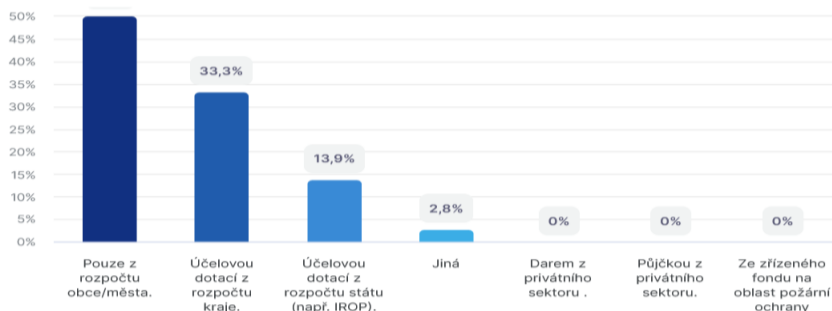
Pomocí online nástroje Survio bylo osloveno celkem 90 respondentů zástupců obcí a měst, z čehož bylo navráceno celkem 20 odpovědí. Dotazník obsahoval 16 otázek, otevřeného i uzavřeného typu. Otázky byly zaměřeny na finanční řízení jednotek, dotační programy a alokované finanční zdroje ve vybraném období. Dále respondenti odpovídali na otázky týkající se materiální vybavenosti jednotek. Odpovědi na jednotlivé otázky byly zpracovány do grafů, ze kterých byly následně vyvozeny závěry.

Následně byla pomocí grafů provedena analýza všech odpovědí a byly vyvozeny a popsány dílčí závěry. Poté byli respondenti rozděleni do dvou skupin dle zařazení do **JPO V** nebo **JPO III** a bylo provedeno porovnání těchto obou skupin.

Vyhodnocení dotazníku

Finance a dotace

Otázka č. 1: „*Jakým způsobem Vaše obec/město finančně zajišťuje Vaši jednotku požární ochrany?*” Výsledky odpovědí jednotlivých respondentů jsou uvedeny v Grafu 1.

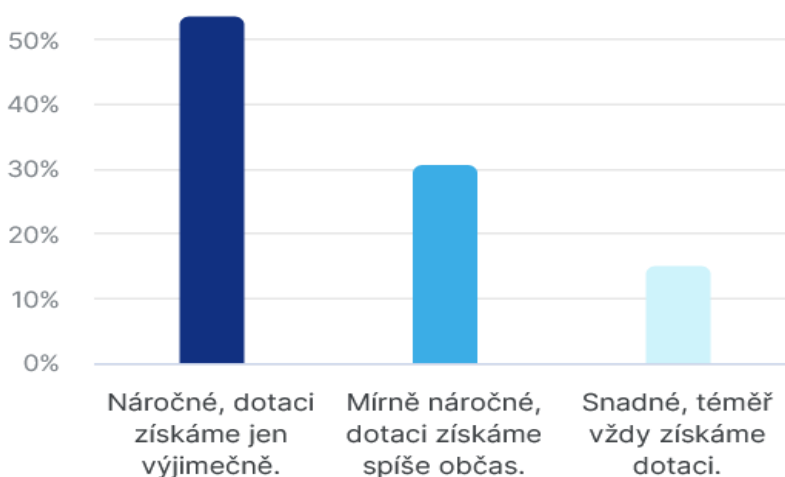

Graf 1: Způsob zajišťování financí pro JPO

Všichni dotazovaní respondenti (100 %) uvedli, že dotaci získávají z **rozpočtu obce/města**. Dalších 33 z dotázaných získává dotace **i z rozpočtu kraje** a necelých 14 % obcí získává dotace **od státu**.

Na základě porovnání jednotek JPO III a JPO V bylo zjištěno, že mezi jednotkami v získávání dotací od kraje nejsou velké rozdíly. Přesněji, dotace od kraje získává 66 % respondentů z jednotek JPO III a 77 % respondentů z jednotek JPO V. Naopak dotace od státu získávají především jednotky JPO III, přesněji 2/3 respondentů jednotek JPO III. Oproti tomu pouze 1/10 respondentů z JPO V.

Otázka č. 2: „Je pro Vás náročné získat finanční prostředky z dotačních programů IROP pro Vaši jednotku?“ Výsledky odpovědí jednotlivých respondentů jsou uvedeny v Grafu 2.

Graf 2: Náročnost získání dotace z IROP

Pro téměř 54 % respondentů je náročné získat dotaci, pro 30 respondentů je to mírně náročné, pro 15 % je to snadné. Po porovnání jednotek jsem zjistil opět velké rozdíly. Převážně pro jednotky JPO V je náročné získávat dotace. Přesněji tak odpovědělo 72 % respondentů z jednotek JPO V.

Otázky uvedené v dotazníku pod č.3-12, byly zaměřeny na alokaci finančních prostředků, které jednotlivé obce vyčlenily na začátku a na konci uvedených let. Z odpovědí, které byly z těchto otázek zjištěny, byl proveden aritmetický průměr, z kterého vyplývá, kolik finančních prostředků v průměru obce/města vyčlenily na JPO.

Otázka č. 3: „*Kolik Vaše obec/město alokovala/o (plánovala/o) finančních prostředků na zajištění akceschopnosti Vaší jednotky požární ochrany na začátku kalendářního roku 2010?*“

- Začátek roku 2010 – 88.154 Kč.

Otázka č. 4: „*Kolik Vaše obec/město alokovala/o (plánovala/o) finančních prostředků na zajištění akceschopnosti Vaší jednotky požární ochrany na konci kalendářního roku 2010?*“

- Konec roku 2010 – 53.695 Kč.

Otázka č. 5: „*Kolik Vaše obec/město alokovala/o (plánovala/o) finančních prostředků na zajištění akceschopnosti Vaší jednotky požární ochrany na začátku kalendářního roku 2020?*“

- Začátek roku 2020 – 105.550 Kč.

Otázka č. 6: „*Kolik Vaše obec/město alokovala/o (plánovala/o) finančních prostředků na zajištění akceschopnosti Vaší jednotky požární ochrany na konci kalendářního roku 2020?*“

- Konec roku 2020 – 166.743 Kč.

Otázka č. 7 „*Kolik Vaše obec/město alokovala/o (plánovala/o) finančních prostředků na zajištění akceschopnosti Vaší jednotky požární ochrany na začátku kalendářního roku 2021?*“

- Začátek roku 2021 – 157.650 Kč.

Otázka č. 8 „*Kolik Vaše obec/město alokovala/o (plánovala/o) finančních prostředků na zajištění akceschopnosti Vaší jednotky požární ochrany na konci kalendářního roku 2021?*“

- Konec roku 2021 – 168.650 Kč.

Otázka č. 9 „*Kolik Vaše obec/město alokovala/o (plánovala/o) finančních prostředků na zajištění akceschopnosti Vaší jednotky požární ochrany na začátku kalendářního roku 2022?*“

- Začátek roku 2022 – 111.400 Kč.

Otázka č. 10 „*Kolik Vaše obec/město alokovala/o (plánovala/o) finančních prostředků na zajištění akceschopnosti Vaší jednotky požární ochrany na konci kalendářního roku 2022?*“

- Konec roku 202 – 85.371 Kč.

Otázka č. 11 „*Uved'te hodnotovou (v tisících) výši přímých finančních prostředků alokovaných (schválených zastupitelstvem obce před 1. rozpočtovou změnou) v rozpočtu obce/města na zajištění oblasti požární ochrany v kalendářních letech 2010 a 2020 až*

2022

(nezapočítávejte

dotace,

granty

a transfery kraje, ústředních orgánů státní správy, Evropské unie apod.)“.

Paragraf	Kalendářní rok			
	2010	2020	2021	2022
5029 Ostatní platby za provedenou práci jinde nezařazené (refundace platu, mzdy)	55,-	180,-	60,-	60,-
5031 Povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (pojištění k refundaci platu)	0,-	0,-	0,-	0,-
5132 Ochranné pomůcky (OOPP = pracovní a zásahové obleky, obuv, rukavice, přilba apod.)	2.432, -	5.232, -	12.770, -	9.639, -
5137 Drobný dlouhodobý hmotný majetek (technické prostředky PO apod.)	15.617, -	13.824, -	9.389, -	415.916, -
5139 Nákup materiálu jinde nezařazený (spotřební materiál.)	3.029, -	2.964, -	68.125, -	3.151, -
5156 Pohonné hmoty a maziva	4.839, -	6.435, -	6.324, -	8.348, -
5169 Nákup ostatních služeb	1.909, -	4.392, -	3.663, -	8.780, -
5171 Opravy a udržování (opravy techniky, pořízení náhradních dílů apod.)	9.891, -	7.193, -	6.768, -	13.909, -
5175 Pohoštění (na zajištění ochranných nápojů a stravování), viz § 18 NV č. 172/2001 Sb.)	160,-	67,-	0,-	0,-
6122 Stroje, přístroje a zařízení (přívěs hadicový, požární stříkačka, motorgenerátor apod.)	0,-	0,-	3.995, -	2.400, -
6123 Dopravní prostředky (požární vozidlo = CAS, DA apod.)	16.000, -	4.570, -	64.150, -	0,-

Tabulka 2: Rozdělení investic dle paragrafů

Otázka č. 11 byla rozdělena dle paragrafů. Jednotlivé paragrafy označují investiční výdaje obcí/měst na JPO. Tabulky byla dále rozdělena na čtyři léta. Hodnoty v tabulce 2 jsou aritmetickým průměrem získaných odpovědí.

- **5029 - Ostatní platby za provedenou práci jinde nezařazené (refundace platu, mzdy):**

Částka za refundace platu a mzdy se pohybovala v rozmezí 55 až 180 Kč v letech 2019-2021, s mírným poklesem na 60 Kč v roce 2022.

- **5031 - Povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (pojištění k refundaci platu):**

V průběhu všech čtyř let nebyly žádné výdaje v této kategorii.

- **5132 - Ochranné pomůcky (OOPP = pracovní a zásahové obleky, obuv, rukavice, přilba apod.):**

Výdaje na ochranné pomůcky postupně rostly z 2 432 Kč v roce 2019 na 12 770 Kč v roce 2021, s mírným poklesem na 9 639 Kč v roce 2022.

- **5137 - Drobný dlouhodobý hmotný majetek (technické prostředky PO apod.):**

Výdaje na drobný dlouhodobý majetek zaznamenaly výrazný pokles z 415 916 Kč v roce 2022 na nižší částky v předchozích letech.

- **5139 - Nákup materiálu jinde nezařazený (spotřební materiál):**

V roce 2021 došlo k výraznému nárůstu výdajů na nákup materiálu nezařazeného do jiných kategorií.

- **5156 - Pohonné hmoty a maziva:**

Výdaje na pohonné hmoty a maziva mírně rostly od roku 2019 do roku 2022.

- **5169 - Nákup ostatních služeb:**

Výdaje na nákup ostatních služeb postupně rostly od roku 2019 do roku 2022.

- **5171 - Opravy a udržování (opravy techniky, pořízení náhradních dílů apod.):**

Výdaje na opravy a udržování se zvýšily v roce 2022 ve srovnání s předchozími roky.

- **5175 - Pohoštění (na zajištění ochranných nápojů a stravování):**

Výdaje na pohoštění klesly na nulu od roku 2021.

- **6122 - Stroje, přístroje a zařízení:**

V roce 2022 byly provedeny významné nákupy ve srovnání s předchozími lety.

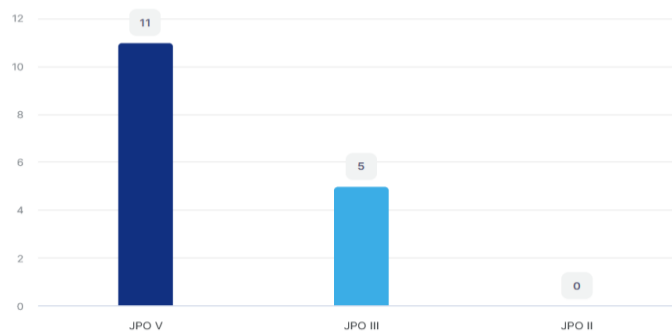
- **6123 - Dopravní prostředky:**

Výdaje na dopravní prostředky měly významné změny v průběhu čtyř let. Tyto jsou způsobeny převážně nákupem nové techniky.

Tyto komentáře poskytují obecný přehled vývoje výdajů v jednotlivých kategoriích v průběhu čtyř kalendářních let.

Provedeným výzkumem, který byl zaměřen na financování JPO bylo zjištěno, že v průběhu let nedochází k větším výkyvům při financování JPO. Dílčí výkyvy jsou způsobeny převážně nákupem nové techniky a materiálního zabezpečení. Investice, které pokrývají běžný provoz jednotek jako např. nákup pohonných hmot, občerstvení se v průběhu let znatelně nemění. Refundace mezd za výjezdy členů JPO jsou v rámci výdajů takřka zanedbatelné.

Otázka č. 12 „V jaké skupině je vaše výjezdová jednotka zařazena?“ Výsledky odpovědí jednotlivých respondentů jsou uvedeny v Grafu 3.

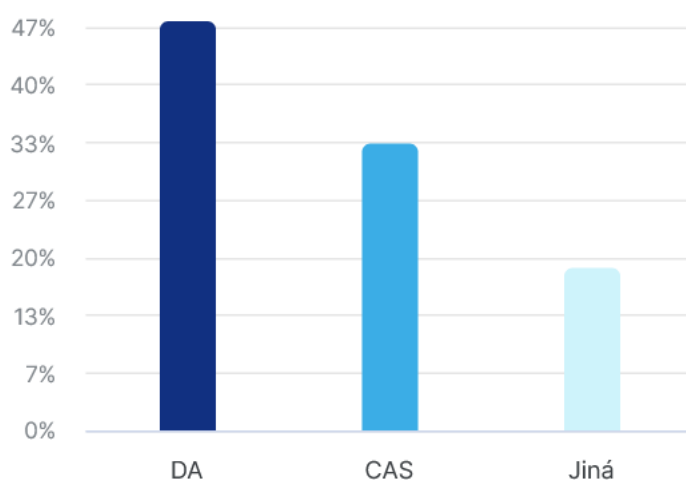
Graf 3: Zařazení jednotek

Otázka č. 12 byla zaměřena na zařazení jednotek v rámci JPO. Jedenáct dotazovaných uvedlo, že je jejich jednotka zařazena v JPO V, pět dotazovaných uvedlo že je jejich jednotka zařazena v JPO III.

Technika a vybavení

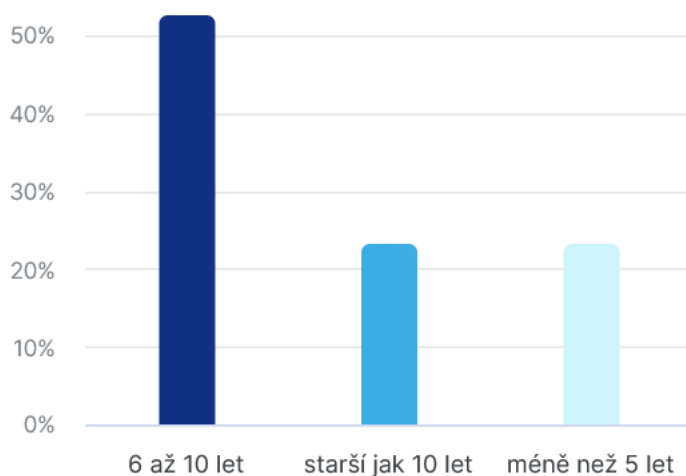
Otázka č. 13: „Jakou výjezdovou technikou jsou Vaše jednotky vybaveny?“ Výsledky odpovědí jednotlivých respondentů jsou uvedeny v Grafu 4.

Necelých 48 % jednotek je vybaveno výjezdovou technikou DA. 33% jednotek je vybaveno technikou CAS. Většina jednotek JPO III, přesně **83 %**, vlastní zároveň techniku DA i CAS. Ale **pouze 11** z jednotek JPO V vlastní techniku CAS.

Graf 4: Výjezdová technika JPO

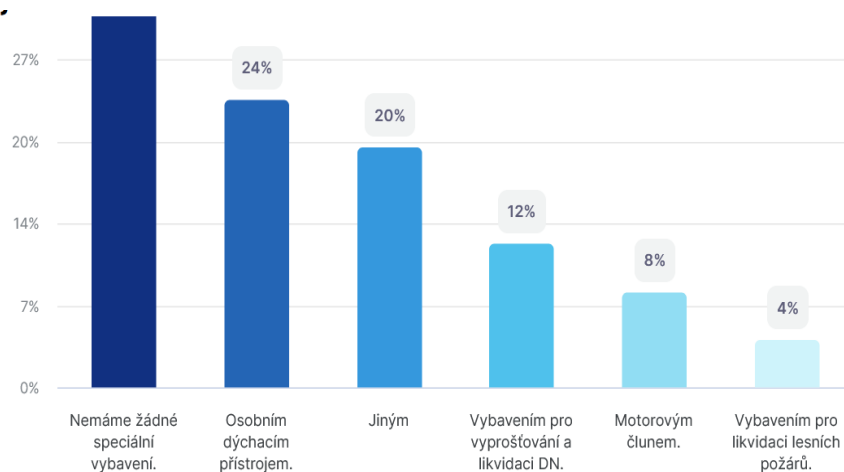
Otázka č. 14: „*Jak staré jsou u vás ochranné prostředky zasahujících hasičů?*“ Výsledky odpovědí jednotlivých respondentů jsou uvedeny v Grafu 5.

Graf 5: Stáří ochranných prostředků zasahujících hasičů

Většina respondentů (53 %) odpovědělo, že jejich ochranné prostředky jsou staré 6-10 let. Prostředky starší jak 10 let mají převážně jednotky JPO V.

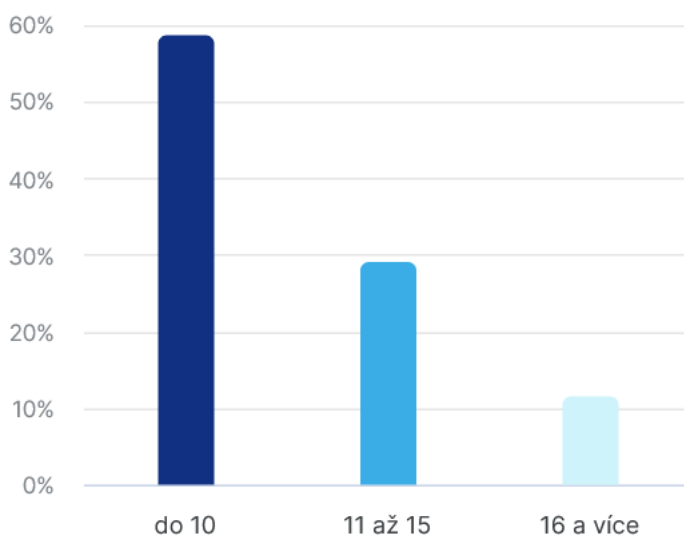
Otázka č. 15: „*Jakým speciálním vybavením disponuje Vaše jednotka?*“ Výsledky odpovědí jednotlivých respondentů jsou uvedeny v Grafu 6.

Graf 6: Speciální vybavení jednotek

V otázce č. 15 uvedlo 32 z dotázaných, že nemají žádné speciální vybavení. Po analýze jednotlivých odpovědí bylo zjištěno, že takto odpovídali převážně respondenti z jednotek JPO V, přesně tak uvedlo 67 %. Naopak respondenti z jednotek JPO III dle odpovědí disponují většinou z uvedených vybavení. Nikdo z dotázaných nevěděl, že disponuje výbavou pro likvidaci lesních požárů.

Otázka č. 16: „Kolik členů výjezdové jednotky máte?“ Výsledky odpovědí jednotlivých respondentů jsou uvedeny v Grafu 7. Na otázku č. 16 odpovědělo 58 % dotazovaných, že mají méně než deset členů. Dalších 29 % dotazovaných uvedlo, že má mezi 11 až 15 členy JPO. Jednotek s největším počtem členů a to 15 a více členů je pouze 12 %.

Graf 7: Počet členů JPO

Závěr dotazníkového šetření:

Dotazníkovým šetřením byly získány informace převážně související s materiálním vybavením JPO. Šetřením bylo zjištěno, že jednotky JPO V v převážné většině nedisponují žádným speciálním vybavením, ze speciálního vybavení, které mají jednotky JPO V i JPO III jsou nejčastěji uváděny dýchací přístroje. Naproti tomu JPO III mají speciální vybavení, jedná se převážně o vybavení k likvidaci dopravních nehod.

Počet členů jednotek se pohybuje nejvíce do deseti členů. V praxi to může znamenat, že jednotka nemusí být vždy akceschopná, vzhledem k tomu, že její členové vykonávají svá běžná občanská povolání.

Respondenti uvádějí, že stáří jejich vybavení je nejčastěji staré mezi 6 a 10 let. Období, které materiální vybavení vydrží závisí na dvou faktorech a to jeho zárukou a užitností danou výrobcem a na druhé straně četností jeho používání.

Financování JPO V i JPO III by mělo být stabilní, zejména k akceschopnosti jednotek a bezpečí jejich členů.

4.2 Analýza poskytnutých dotací

V dotazníku byly položeny otázky z oblasti finančního zajištění jednotek v letech 2010, 2020, 2021 a 2022. Od respondentů se nepodařilo získat relevantní odpovědi na finanční stránku jejich jednotek. Proto jsem využil druhou metodu pro sběr těchto informací.

K zjištění dalších informací ohledně financování JPO, jsem navštívil webový portál <https://monitor.statnipokladna.cz/>, který spravuje Ministerstvo financí ČR. Na tomto portálu jsou k dispozici centrálně uložena validní data o hospodaření státu, měst, obcí a příspěvkových organizací.²⁰ Dalším zdrojem informací o financování JPO v Olomouckém kraji byl odbor krizového řízení Olomouckého kraje, který na základě došlých žádostí o poskytnutí prostředků k financování JPO rozděluje a schvaluje dotace z IROP a rozpočtu Olomouckého kraje.

²⁰ MONITOR, Ministerstvo financí ČR, *Monitor – kompletní přehled veřejných financí*. [online] 2024 [cit. 2024-03-10], Dostupné z <https://monitor.statnipokladna.cz/>

K porovnání jsem vybral rok 2020 a rok 2023 se zaměřením na JPO III a JPO V. V roce 2020 se řešil celosvětový problém s pandemií Covidu-19. V tomto roce byla potřeba podpořit JPO z důvodu jejich nasazení v rámci opatření minimalizujících následky pandemie. Rok 2023 již byl rokem, ve kterém nebylo zapotřebí řešit žádné větší mimořádné události, které by dlouhodobě ohrožovaly bezpečí obyvatel.

Ve vybraných letech jsem provedl komparaci výdajů obcí a měst na JPO z vlastních zdrojů a velikost dotací, které obce a města dostaly z Olomouckého kraje. Takto získané údaje jsem rozdělil do skupin dle procentuálního zapojení kraje do finančního zabezpečení JPO obcí a měst. Vzhledem k velkému objemu dat, jsem uvedenou tabulku rozdělil na dílčí tabulky, které jsou děleny od 1-10 %, 11-20 %, 21-40 %, 41-60 % a vyšší než 60 %. Na konci jsem provedl grafické znázornění, statistiky o rozložení počtu poskytnutých dotací pro obce v různých procentních rozsazích. Mezi obcemi bylo v obou porovnávaných letech i více než 50 % obcí, které nedostaly na provoz JPO žádné dotace.

4.2.1 Rok 2020

Rok 2020 byl z hlediska financování JPO ojedinělý. Přispěl k tomu celosvětový problém s pandemií Covidu-19. V tomto roce byla potřeba více podpořit JPO z důvodu jejich nasazení v rámci opatření minimalizujících následky pandemie Covid19.

2020 1-10 %					
Obec/město	JPO	konečné náklady obce na JPO [Kč]	dotace z kraje [Kč]	skutečné náklady obce [Kč]	%
Obec Soběchleby	JPO V	1 817 883,00	22 500,00	1 795 383,00	1
Obec Radslavice	JPO III	3 209 735,00	66 000,00	3 143 735,00	2
Obec Říkovice	JPO V	1 442 959,00	100 000,00	1 342 959,00	7
Obec Lipová (PR)	JPO V	1 235 031,00	100 000,00	1 135 031,00	8
Obec Stará Ves	JPO V	1 274 629,00	117 500,00	1 157 129,00	9
Obec Milenov	JPO V	347 261,00	34 500,00	312 761,00	10
Obec Provodovice	JPO V	73 135,00	7 500,00	65 635,00	10
Městys Dřevohostice	JPO III	392 629,00	41 000,00	351 629,00	10

Tabulka 3: Dotace poskytnuté krajem za rok 2020 1-10 %

Tabulka 3 poskytuje přehled o distribuci dotací obcím a městům s procentuálním podílem od 1 % do 10 % na skutečných nákladech v roce 2020.

2020 11-20 %					
obec/město	JPO	konečné náklady obce na JPO [Kč]	dotace z kraje [Kč]	skutečné náklady obce [Kč]	%
Město Lipník nad Bečvou	JPO III	871 739,00	93 300,00	778 439,00	11
Obec Hlinsko	JPO V	138 229,00	15 000,00	123 229,00	11
Obec Střítež nad Ludinou	JPO III	250 419,00	27 500,00	222 919,00	11
Obec Týn nad Bečvou	JPO V	1 260 858,00	140 100,00	1 120 758,00	11
Obec Výkleky	JPO V	148 215,00	17 000,00	131 215,00	11
Obec Podolí	JPO V	135 065,00	17 000,00	118 065,00	13
Obec Horní Újezd	JPO V	132 178,00	17 500,00	114 678,00	13
Obec Skalička	JPO V	118 128,00	17 500,00	100 628,00	15
Obec Měřovice nad Hanou	JPO V	280 231,00	42 000,00	238 231,00	15
Obec Veselíčko	JPO III	216 305,00	39 600,00	176 705,00	18
Obec Radíkov	JPO V	89 179,00	17 500,00	71 679,00	20

Tabulka 4: Dotace poskytnuté krajem za rok 2020 11-20 %

Tabulka 4 poskytuje přehled o distribuci dotací obcím a městům s procentuálním podílem od 11 do 20 % na skutečných nákladech v roce 2020.

2020 21-40 %					
obec/město	JPO	konečné náklady obce na JPO [Kč]	dotace z kraje [Kč]	skutečné náklady obce [Kč]	%
Obec Křtomil	JPO V	259 236,00	54 400,00	204 836,00	21
Obec Všechnovice	JPO V	70 146,00	17 500,00	52 646,00	25
Obec Klokočí	JPO V	78 993,00	20 000,00	58 993,00	25
Obec Lhota	JPO III	88 020,00	26 500,00	61 520,00	30
Obec Beňov	JPO V	102 038,00	30 800,00	71 238,00	30
Obec Radvanice	JPO V	91 533,00	28 100,00	63 433,00	31
Obec Lobodice	JPO V	434 008,00	139 900,00	294 108,00	32
Obec Partutovice	JPO V	95 093,00	30 800,00	64 293,00	32
Obec Bochoř	JPO V	116 222,00	38 100,00	78 122,00	33
Obec Radotín	JPO V	37 909,00	12 500,00	25 409,00	33
Obec Horní Moštěnice	JPO V	391 479,00	130 600,00	260 879,00	33
Obec Bezuchov	JPO V	51 679,00	17 500,00	34 179,00	34
Obec Sobíšky	JPO V	51 488,00	17 500,00	33 988,00	34
Obec Tučín	JPO V	34 165,00	12 000,00	22 165,00	35

Tabulka 5: Dotace poskytnuté krajem za rok 2020 21-40 %

Tabulka 5 poskytuje přehled o distribuci dotací obcím a městům s procentuálním podílem od 20 % do 40 % na skutečných nákladech v roce 2020.

2020 více než 40 %					
obec/město	JPO	konečné náklady obce na JPO [Kč]	dotace z kraje [Kč]	skutečné náklady obce [Kč]	%
Městys Hustopeče nad Bečvou	JPO III	901 322,00	483 200,00	418 122,00	54
Obec Dolní Nětčice	JPO V	49 521,00	100 000,00	- 50 479,00	202

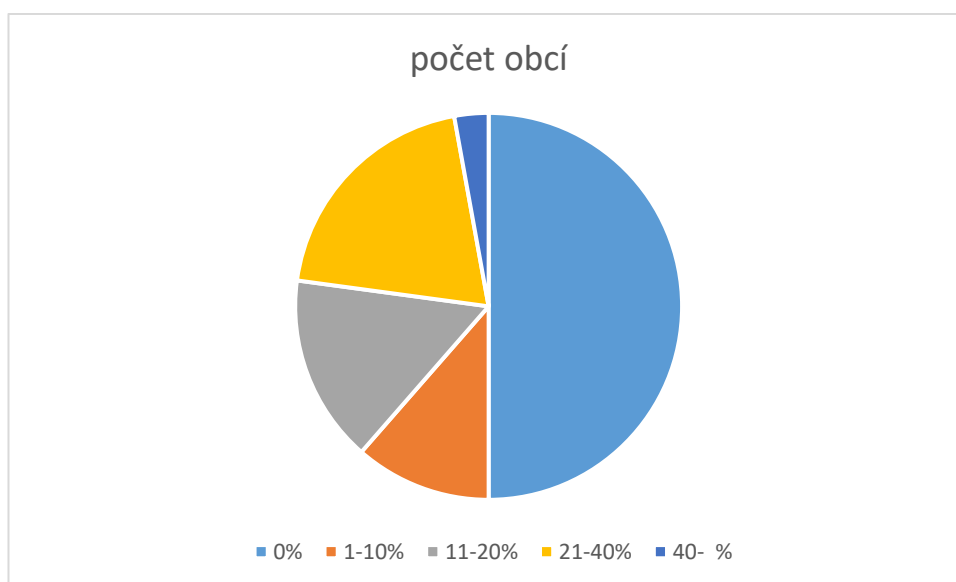
Tabulka 6: Dotace poskytnuté krajem za rok 2020 větší než 40 %

Tabulka 6 poskytuje přehled o distribuci dotací obcím a městům s procentuálním podílem vyšším jak 40 % na skutečných nákladech v roce 2020.

Počet poskytnuté dotace v %	počet obcí
0 %	35
1-10 %	8
11-20 %	11
21-40 %	14
40- %	2

Tabulka 7: Počet poskytnutých dotací v roce 2020 v %

Tabulka 7 poskytuje přehled o poskytnutých dotacích v procentech v různých kategoriích a počtu obcí v každé kategorii v rámci daného území.

Graf 8: Počet poskytnutých dotací v % roce 2020

Graf 8 znázorňuje jakým způsobem jsou zastoupeny jednotlivé podíly vyplacených dotací v roce 2020. Na tomto je patrné, že 50 % obcí a měst nedostala na provoz JPO žádnou dotaci, 1-10 % dostalo 11 obcí a měst, 16 % obcí a měst dostalo na provoz 11-20 %, 20 % obcí dostalo na provoz JPO dotaci ve výši 21-40 %, pouze 3 % obcí a měst dostala dotaci, která pokryla náklady na JPO ze 40 a více procent.

4.2.2 Rok 2023

V roce 2023 již nebylo nutné řešit mimořádné události spojené s pandemií Covid-19, což mohlo ovlivnit distribuci dotací. Je možné, že v tomto roce byla podpora JPO III méně naléhavá a distribuce dotací se mohla více přizpůsobit jiným prioritám a potřebám obcí. Distribuce dotací může být ve srovnání s rokem 2020 méně závislá na mimořádných událostech, což může vést k jinému rozložení dotací mezi různými obcemi a projekty. Obce mohou mít v roce 2023 větší flexibilitu v plánování a financování svých projektů bez tlaku spojeného s pandemií. Celkově lze očekávat, že distribuce dotací mezi JPO III a JPO V může být v roce 2020 ovlivněna naléhavou potřebou podpory JPO související s pandemií, zatímco v roce 2023 se může více přizpůsobit obecným prioritám a potřebám obcí.

ROK 2023 1-10 %					
obec/město	JPO	konečné náklady obce na JPO [Kč]	dotace OL kraj [Kč]	Skutečné náklady obce [Kč]	%
Obec Běloutín	JPO III	909 624,00	14 000,00	895 624,00	2
Městys Dřevohostice	JPO III	1 137 625,00	23 000,00	1 114 625,00	2
Městys Hustopeče nad Bečvou	JPO III	459 883,00	12 000,00	447 883,00	3
Obec Veselíčko	JPO III	649 167,00	25 000,00	624 167,00	4
Obec Troubky	JPO III	494 274,00	28 000,00	466 274,00	6

Tabulka 8: Dotace poskytnuté v roce 2023 1-10 %

Tabulka 8 poskytuje přehled o distribuci dotací obcím a městům s procentuálním podílem od 1 do 10 % na skutečných nákladech v roce 2023.

ROK 2023 11-20 %					
obec/město	JPO	konečné náklady obce na JPO [Kč]	dotace OL kraj [Kč]	Skutečné náklady obce [Kč]	%
Obec Kokory	JPO V	187 464,00	20 000,00	167 464,00	11
Obec Partutovice	JPO V	211 699,00	24 000,00	187 699,00	11
Obec Pavlovice u Přerova	JPO V	220 507,00	25 000,00	195 507,00	11
Obec Osek nad Bečvou	JPO III	335 897,00	40 000,00	295 897,00	12
Obec Bochoř	JPO V	96 995,00	12 000,00	84 995,00	12
Statutární město Přerov	JPO III	383 232,00	48 000,00	335 232,00	13
Obec Horní Újezd	JPO V	193 595,00	25 000,00	168 595,00	13
Městys Brodek u Přerova	JPO III	253 929,00	34 000,00	219 929,00	13
Obec Klokočí	JPO V	149 937,00	21 000,00	128 937,00	14
Obec Křtomil	JPO V	176 939,00	25 000,00	151 939,00	14
Obec Týn nad Bečvou	JPO V	160 141,00	23 000,00	137 141,00	14
Město Kojetín	JPO III	624 459,00	90 000,00	534 459,00	14
Obec Dolní Újezd	JPO V	1 022 136,00	158 000,00	864 136,00	15
Obec Skalička	JPO V	147 225,00	24 000,00	123 225,00	16
Obec Radvanice	JPO V	80 092,00	14 000,00	66 092,00	17
Obec Horní Moštěnice	JPO V	284 873,00	51 000,00	233 873,00	18
Obec Milenov	JPO V	123 175,00	23 000,00	100 175,00	19
Obec Želatovice	JPO V	136 502,00	26 000,00	110 502,00	19
Obec Říkovice	JPO V	183 221,00	35 000,00	148 221,00	19
Obec Paršovice	JPO V	108 157,00	21 000,00	87 157,00	19
Obec Křenovice	JPO V	82 386,00	16 000,00	66 386,00	19
Obec Oplocany	JPO V	127 957,00	26 000,00	101 957,00	20

Tabulka 9: Dotace poskytnuté v roce 2023 11-20 %

Tabulka 9 poskytuje přehled o distribuci dotací obcím a městům s procentuálním podílem od 11 do 20 % na skutečných nákladech v roce 2023

ROK 2023 21-40 %					
obec/město	JPO	konečné náklady obce na JPO [Kč]	dotace OL kraj [Kč]	Skutečné náklady obce [Kč]	%
Obec Soběchleby	JPO V	68 868,00	15 000,00	53 868,00	22
Obec Polkovice	JPO V	185 036,00	42 000,00	143 036,00	23
Obec Výkleky	JPO V	98 973,00	23 000,00	75 973,00	23
Obec Beňov	JPO V	78 691,00	19 000,00	59 691,00	24
Obec Býškovice	JPO V	100 396,00	25 000,00	75 396,00	25
Obec Uhřičice	JPO V	75 014,00	19 000,00	56 014,00	25
Obec Rakov	JPO V	46 868,00	14 000,00	32 868,00	30
Obec Jezernice	JPO V	86 561,00	26 000,00	60 561,00	30
Obec Oprostovice	JPO V	101 735,00	31 000,00	70 735,00	30
Obec Radíkov	JPO V	61 668,00	19 000,00	42 668,00	31
Obec Dolní Nětčice	JPO V	64 792,00	21 000,00	43 792,00	32
Obec Kladniky	JPO V	89 385,00	29 000,00	60 385,00	32
Obec Věrovany	JPO V	253 663,00	90 000,00	163 663,00	35
Obec Bezuchov	JPO V	219 481,00	82 000,00	137 481,00	37
Obec Hlinsko	JPO V	53 312,00	21 000,00	32 312,00	39
Obec Radkova Lhota	JPO V	60 062,00	24 000,00	36 062,00	40

Tabulka 10: Dotace poskytnuté v roce 2023 21-40 %

Tabulka 10 poskytuje přehled o distribuci dotací obcím a městům s procentuálním podílem od 21 do 40 % na skutečných nákladech v roce 2023.

ROK 2023 41-100 %					
obec/město	JPO	konečné náklady obce na JPO [Kč]	dotace OL kraj [Kč]	Skutečné náklady obce [Kč]	%
Obec Šišma	JPO V	35 537,00	15 000,00	20 537,00	42
Obec Čelechovice	JPO V	52 205,00	23 000,00	29 205,00	44
Obec Turovice	JPO V	50 546,00	23 000,00	27 546,00	46
Obec Radslavice	JPO III	41 634,00	20 000,00	21 634,00	48

Tabulka 11: Dotace poskytnuté v roce 2023 41-100%

Tabulka 11 poskytuje přehled o distribuci dotací obcím a městům s procentuálním podílem od 41 % do 100 % na skutečných nákladech v roce 2023.

ROK 2023 více než 100 %					
obec/město	JPO	konečné náklady obce na JPO [Kč]	dotace OL kraj [Kč]	Skutečné náklady obce [Kč]	%
Obec Hradčany	JPO V	78 755,00	90 000,00	-11 245,00	114
Město Lipník nad Bečvou	JPO III	155 517,00	268 000,00	-112 483,00	172
Obec Rouské	JPO V	14 670,00	90 000,00	-75 330,00	613

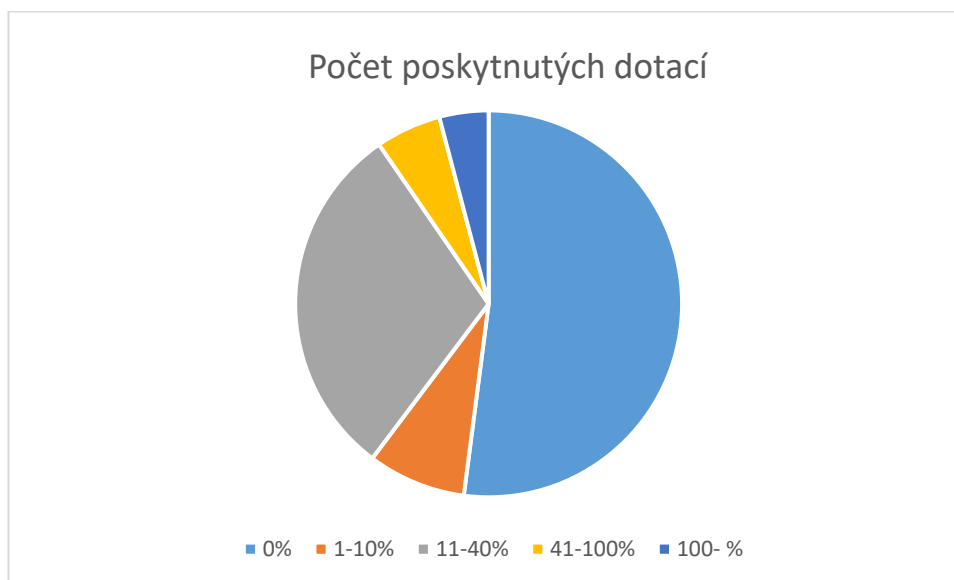
Tabulka 12: Dotace poskytnuté v roce 2023 větší než 100%

Tabulka 12 poskytuje přehled o distribuci dotací obcím a městům s procentuálním podílem vyšším než 100 % na skutečných nákladech v roce 2023.

výše poskytnuté dotace v %	počet obcí
0 %	38
1-10 %	6
11-40 %	22
41-100 %	4
100- %	3

Tabulka 13: Dotace poskytnuté v roce 2023

Tabulka 13 poskytuje přehled o poskytnutých dotacích v procentech v různých kategoriích a počtu obcí v každé kategorii v rámci daného území.

Graf 9: Počet poskytnutých dotací v % v roce 2023

Graf 9 znázorňuje, jakým způsobem jsou zastoupeny jednotlivé podíly poskytnutých dotací v roce 2023. Na tomto je patrné, že 52 % obcí a měst nedostala na provoz JPO žádnou dotaci, 1-10 % dostalo 8 % obcí a měst, 30 obcí a měst dostalo na provoz 11-40 %, 5 % obcí dostalo na provoz JPO dotaci ve výši 41-100 %, pouze 4 % obcí a měst dostala dotaci, která více jak 100 % pokryla náklady na JPO.

Celkově lze vidět, že i v roce 2023 byly dotace rozděleny mezi obce a města s relativně nízkými procentuálními podíly na skutečných nákladech. To může naznačovat různé priority a potřeby jednotlivých obcí v tomto roce.

Je důležité prozkoumat důvody, proč skutečné náklady překročily původně plánovanou částku, a přijmout opatření pro lepší plánování a řízení budoucích projektů tak, aby nedocházelo k podobným situacím, kdy dotace nedokáže pokrýt veškeré náklady.

Závěr vyplývající z vyhodnocených tabulek dotací rozdělených podle procent pro rok 2023 ukazuje na důležitost správného plánování a řízení finančních prostředků přidělených obcím a městům.

Významnými body jsou:

Rozdíly mezi plánovanými a skutečnými náklady: V mnoha případech se skutečné náklady na projekty odchýlily od původně plánovaných částek. To vyžaduje pečlivé sledování a kontrolu projektů během jejich průběhu, aby se zabránilo překročení rozpočtu a nedostatku financí.

Dostatečnost dotací: Některé obce nedostaly dostatečnou dotaci z kraje na pokrytí skutečných nákladů na projekty. To může vést k potížím při financování projektů a nutnosti hledání dalších finančních zdrojů.

Nadstandardní případy: Existují i případy, kdy skutečné náklady obce výrazně přesáhly plánovanou částku, což může být způsobeno nečekanými událostmi nebo nedostatečným plánováním. Je důležité analyzovat tyto situace a přijmout opatření k minimalizaci rizika jejich opakování.

Celkově je klíčové zajistit transparentní a efektivní správu finančních prostředků a poskytnout obcím a městům potřebnou podporu při plánování a realizaci projektů pro blaho komunity.

5 Navrhovaná opatření

Cílem bakalářské práce je navrhnout možnosti finančního zabezpečení jednotek sboru dobrovolných hasičů JPO II, JPO III a JPO V zařazených do plošného pokrytí kraje. V teoretické části jsem objasnil, jaké jsou možnosti financování, které funguje na více úrovních a z více zdrojů. Jednotky zařazené do JPO II mají větší možnosti financování ze státních, respektive z Evropských dotací, které jsou pro financování hasičů každoročně alokovány z Evropských fondů a státního rozpočtu České republiky. Jednotky zařazené do JPO III a JPO V už nemají takovou možnost na dotace z evropských fondů a státního rozpočtu dosáhnout. Z tohoto důvodu jsou odkázány na financování z rozpočtu jejich zřizovatele, tedy obce. Z dotazníkového šetření vyplynulo následující:

1. Důkladné plánování a monitorování projektů:

- Zavedení systematického sledování projektů od počáteční fáze plánování až po jejich dokončení. To zahrnuje pravidelné aktualizace rozpočtu, sledování pokroku práce a porovnání plánovaných a skutečných nákladů.
- Vytvoření interního kontrolního systému, který umožní rychle identifikovat případné odchylky od plánu a přijmout odpovídající opatření k jejich řešení.

2. Zlepšení předpovědi nákladů:

- Detailní analýza nákladů a rizik spojených s projekty již v počáteční fázi. To zahrnuje identifikaci všech potenciálních nákladů, včetně nečekaných a skrytých nákladů, které by mohly ovlivnit celkový rozpočet.
- Vytvoření rezerv v rozpočtu na případné nečekané události nebo změny v projektu, aby bylo možné flexibilně reagovat na nové podmínky a potřeby.

3. Rozšíření finančních zdrojů:

- Poskytování podpory obcím při hledání a využívání alternativních finančních zdrojů, např. od donátorů, společností působících na správních územích obcí apod.. To může zahrnovat pomoc při vyhledávání grantů a dotací, jednání s bankami o výhodných úvěrech nebo vyhledávání investičních partnerů pro veřejně soukromá partnerství.

- Podpora obcí při získávání financí z evropských fondů nebo jiných mezinárodních zdrojů, které mohou poskytnout další finanční prostředky pro realizaci projektů.

4. **Komunikace s krajskými úřady:**

- Zlepšení komunikace a spolupráce mezi obcemi a krajskými úřady ohledně financování projektů. To může zahrnovat pravidelné setkání a konzultace, vytváření pracovních skupin pro řešení konkrétních otázek a sdílení informací o dostupných finančních prostředcích a podmínkách pro jejich získání.
- Vytvoření jednotného systému pro předkládání žádostí o dotace a hodnocení projektů, který by usnadnil obcím proces získávání finančních prostředků od kraje.

5. **Školení a podpora obcí:**

- Pořádání školení, seminářů a workshopů pro zástupce obcí v oblasti finančního plánování, řízení projektů a získávání financí.
- Poskytování individuálního poradenství a konzultací pro obce, které mají problémy s řízením financí nebo hledáním finančních zdrojů pro své projekty.

Implementace těchto opatření by měla vést k efektivnějšímu využívání finančních prostředků a zajištění úspěšné realizace projektů obcí a měst bez významných finančních problémů.

S ohledem na vyhodnocené roky 2020 a 2023, je třeba přijmout komplexní opatření, která by umožnila stabilizaci financování obcí a minimalizaci rizik spojených s jejich projekty. Zde je několik návrhů řešení:

Rozšíření finanční podpory v obdobích nestability (2020)

V rámci období mimořádných událostí, jako byla pandemie Covid-19 v roce 2020, je nezbytné poskytnout obcím a městům dostatečnou finanční podporu na zvládnutí nákladů spojených s projekty JPO. To by mohlo zahrnovat zvýšení dotací, snížení požadavků na spolufinancování a zrychlení procesu schvalování finančních prostředků.

Posílení finanční stability a plánování (2023)

V období relativní stability, jako byl rok 2023, je důležité, aby obce a města prováděly důkladné plánování svých projektů s ohledem na dlouhodobou udržitelnost. To zahrnuje přesnější předpovědi nákladů, analýzu rizik a zavedení rezerv v rozpočtu pro nepředvídané události.

Podpora rozmanitých zdrojů financování

Obce by měly být povzbuzovány k hledání alternativních zdrojů financování svých projektů, jako jsou evropské fondy, veřejně soukromá partnerství nebo úvěry od bank. Krajské úřady by měly poskytovat poradenství a technickou pomoc při získávání těchto zdrojů.,

Větší transparentnost a spolupráce

Zlepšení komunikace a spolupráce mezi obcemi, krajskými úřady a dalšími relevantními institucemi je klíčové pro úspěšné financování a realizaci projektů. To zahrnuje pravidelné konzultace, sdílení informací o dostupných finančních prostředcích a poskytování technické podpory.

Kontrola a hodnocení

Zavedení efektivního systému kontroly a hodnocení projektů JPO je nezbytné pro zajištění transparentnosti a účinného využívání finančních prostředků. To může zahrnovat pravidelné audity, monitorování pokroku práce a vyhodnocování dosažených výsledků.

Tato opatření by měla přispět k lepšímu řízení financí a realizaci projektů JPO obcemi a městy, a to jak v obdobích mimořádných událostí, tak i v dobách relativní stability.

Závěr

V této bakalářské práci byly prozkoumány různé aspekty financování jednotek požární ochrany vybraného území a zhodnotili jejich dopady na efektivitu a účinnost požární ochrany. Analýza ukázala, že financování jednotek požární ochrany je klíčovým faktorem pro zajištění bezpečnosti obyvatel a ochrany majetku. Využití pro teoretickou i praktickou část.

Během průzkumu bylo identifikováno několik hlavních způsobů financování, včetně veřejných rozpočtů, dotací, grantů a dobrovolnických příspěvků. Každý z těchto způsobů má své výhody a nevýhody a je důležité pečlivě zvážit jejich použití v konkrétním kontextu.

Důležitým zjištěním této práce je potřeba komplexního a udržitelného přístupu k financování jednotek požární ochrany. To zahrnuje nejen dostatečné financování pro pokrytí provozních nákladů, ale také investice do moderního vybavení, odborného vzdělávání a prevence požárů.

Závěrem lze konstatovat, že správné financování jednotek požární ochrany je klíčové pro zajištění bezpečnosti a ochrany obyvatelstva a majetku. Je třeba neustále zkoumat a aktualizovat strategie financování v souladu s měnícími se potřebami a novými výzvami v oblasti požární ochrany.

Financování jednotek požární ochrany má zásadní dopady na jejich fungování, efektivitu a schopnost plnit své povinnosti ochrany občanů a majetku. Zde jsou některé z hlavních dopadů financování na jednotky požární ochrany:

Dostupnost zdrojů a vybavení: Financování určuje, jaké prostředky jsou k dispozici pro požární jednotky na zakoupení potřebného vybavení, jako jsou hasicí přístroje, hasičská vozidla, ochranné oděvy a další technické zařízení. Nedostatek finančních prostředků může vést k nedostatečnému vybavení, což může ohrozit bezpečnost a účinnost jednotek při zásazích.

Personál a odborná příprava: Kvalitní personál a odborná příprava jsou zásadní pro efektivní fungování požárních jednotek. Financování může ovlivnit možnost jednotek najímat kvalifikované zaměstnance a poskytovat jim potřebné školení a vzdělávání.

Nedostatek finančních prostředků může vést k nedostatečnému počtu personálu nebo omezení možností pro vzdělávání.

Pokrytí provozních nákladů: Provozní náklady jednotek požární ochrany zahrnují běžné výdaje spojené s chodem a údržbou jednotek, jako jsou platy zaměstnanců, údržba vozidel, provozní materiál atd. Správné financování je nezbytné pro pokrytí těchto nákladů a udržení kontinuity provozu. Bez dostatečných finančních prostředků by mohla být ohrožena jejich schopnost plnit své povinnosti a poskytovat nezbytnou pomoc v nouzových situacích.

Rozvoj prevence a vzdělávání veřejnosti: Investice do prevence a vzdělávání veřejnosti představují strategický přístup k posílení bezpečnosti a snížení rizika vzniku požárů a jiných havárií. Finanční prostředky, které jsou poskytnuty požárním jednotkám, umožňují provádět preventivní školení pro veřejnost. Investice do programů prevence nejenže mohou snížit počet požárů a minimalizovat škody na majetku a lidských životech, ale také mohou posílit povědomí a odhodlání komunity k aktivnímu zapojení se do ochrany vlastní bezpečnosti. Tím se zvyšuje celková odolnost a bezpečnost daného regionu. Finanční prostředky umožňují požárním jednotkám provádět programy prevence požárů a školení pro veřejnost. Investice do prevence může snížit počet požárů a minimalizovat škody na majetku a lidské životy.

Reakční čas a účinnost zásahů: Nedostatek financí může ovlivnit reakční čas jednotek na události a jejich schopnost řešit požáry a jiné mimořádné situace. Kvalitní vybavení a dostatečný personál mohou zkrátit dobu potřebnou k příchodu na místo události a zvýšit úspěšnost zásahů.

Celkově lze konstatovat, že financování má zásadní dopady na všechny aspekty fungování jednotek požární ochrany. Správné alokace finančních prostředků jsou nezbytné pro zajištění efektivního a spolehlivého poskytování požární ochrany a bezpečnosti občanů a majetku.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BALABÁN, Miloš a PERNICA, Bohuslav. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 310 s. 2015. ISBN 978-80-246-3150-9
Brno: Vysoké učení technické v Brně, 2007. 51 s. ISBN 978-80-214-3448-6
2. HANUŠKA, Zdeněk. *Organizace jednotek požární ochrany*. Kleinwächter, Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě, 2008 2 aktualizované vydání 116 s., ISBN: 978-80-7385-035-7
3. HORZINKOVÁ, Eva a NOVOTNÝ, Vladimír. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3., 248 s., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-459-6.
4. LOŠEK, Václav. *Integrovaný záchranný systém*. Vyd. 1. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013. 73, 20 s. ISBN 978-80-7454-287-9
5. MATES, Pavel, Jindřich ŠKODA a František VAVERA, 2011. *Veřejné sbory*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, Právní monografie, 384 s. ISBN 978-80-7357-572-4
6. OLOMOUCKÝ KRAJ, *Dobrovolní hasiči Olomouckého kraje* Machovský mapy s.r.o., 456 s., první vydání, Velký Týnec. 2016 ISBN: 978-80-87982-42-6
7. RONALD, R. Spandafora, *Firefighter EXEMPS*, 46 s., New York, 2008, ISBN: 978-0-07-159381-7
8. Řídící orgán Integrovaného regionálního operačního programu Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Projekty I(R)OP Námi podpořené, jinými oceněné*. Praha 2020 75 s. ISBN: 978-80-7538-299-3
9. SADÍLEK, Zdeněk; PÁLKOVÁ, Barbora a KALAMÁR, Štěpán. *Krizové řízení a Integrovaný záchranný systém*. EDUCO press. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2019. První vydání 711 s. ISBN 978-80-7408-192-7.
10. ŠTĚPÁN, Martin. *Hasičská technika v Pardubickém kraji*. Nakladatelství Tváře, Žďár nad Sázavou 2020, 158 s. první vydání. ISBN: 978-80-88041-31-3
11. ŠTĚPÁN, Miroslav. PALUŠ, Jozef. *Metodické pokyny pro spolupráci jednotek požární ochrany České republiky a hasičského a záchranného sboru a hasičských jednotek Slovenské republiky při vzájemné pomoci při zdolávání mimořádných událostí*. MV-generální ředitelství HZS ČR, Praha 2024, 72 s., první vydání. ISBN: 80-86640-24-8

12. ŠUMAN-HREBLAY, Marián. *Hasičská vozidla: česká a slovenská hasičská technika od roku 1904 do současnosti*. Nové, doplněné vydání. 216 s. Přeložil Petr VALDHANS. Autosalon. Brno: CPress, 2017. ISBN 978-80-264-1388-2.
13. VAVERA, František. *Zákon o Hasičském záchranném sboru ČR*. Tiskárna ministerstva vnitra. Ministerstvo vnitra, Praha 2017, první vydání, 103 s., ISBN: 978-80-87544-65-5
14. VILÁŠEK, Josef; FIALA, Miloš a VONDRÁŠEK, David. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. 195 s. Druhé, upravené vydání. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2022. ISBN 978-80-246-5067-8.
15. ZEMAN, Miloš a MIKA, Otakar J. *Integrovaný záchranný systém*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, 2007. ISBN 978-80-214-3448-6.

Elektronické zdroje

1. © Hasičovo.cz, 2024, *Dotace pro hasiče*, [online] [cit. 2024-02-22] Dostupné z <https://www.hasicovo.cz/cs/legislativa/dotace-pro-hasice>
2. © Krajský úřad Olomouckého kraje, *Základní informace, o Olomouckém kraji*, [online] 2024 [cit. 2024-02-21]. Dostupné z <https://www.olkraj.cz/o-olomouckem-kraji-cl-1362.html>
3. FOND ZÁBRANY ŠKOD, *Co je fond zábrany škod*, [online] 2024 [cit. 2024-02-22] Dostupné z <https://www.fondzabranyskod.cz/>
4. IROP 2021–2027, IROP je jeden z operačních programů, přes které se v České republice rozdělují peníze poskytnuté z evropských fondů, konkrétně z Evropského fondu pro regionální rozvoj. [online] 2024 [cit. 2024-02-21], Dostupné z <https://irop.gov.cz/cs/>
5. MONITOR, *Monitor – kompletní přehled veřejných financí*. [online] 2024 [cit. 2024-03-10], Dostupné z <https://monitor.statnipokladna.cz/>

Legislativní dokumenty

1. HZS Olomouckého kraje – *NAŘÍZENÍ Olomouckého kraje, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení plošného pokrytí území Olomouckého kraje jednotkami požární ochrany*, n. č. UR/75/18/2023 ze dne 13. 2. 2023, [online] cit. 12. 03. 2024 Dostupné z <https://www.hzscr.cz/clanek/plosne-pokryti-kraje.aspx>

2. Zákon č. 315/2001 ze dne 02. 06.200, Z. Z. *Zákon o Hasičskom a záchrannom zbore*, [Online] cit. 12. 03. 2024, Dostupné z <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2001-315>
3. Zákon č. 133/1985 Sb. ze dne 17. prosince 1985, *České národní rady o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů*. [online]. [cit. 2024-02-10]. Dostupný z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133>
4. Zákon č. 320/2015 Sb. ze dne 7. prosince 2015, *o Hasičském záchranném sboru České republiky, ve znění pozdějších předpisů*. [online]. [cit. 2024-02-10]. Dostupný z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320>
5. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb. ze dne 23. července 2001, *o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů*. Příloha 4. [online]. [cit. 2024-02-14]. Dostupný z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-247>

Ostatní zdroje

- databáze Automatizovaného rozpočtového informačního systému MF ČR

Seznam zkratek

EU – Evropská unie

HaZZ – Hasičský a záchranný zbor

HZS ČR – Hasičský záchranný sbor České republiky

IOS – Integrované operační středisko

IROP – Integrovaný regionální program

IZS – integrovaný záchranný systém české republiky

JPO – Jednotky požární ochrany

JSDH – Jednotka sboru dobrovolných hasičů

SDH – sbor dobrovolných hasičů

Seznam tabulek

Tabulka 1: Vlastní Finanční prostředky z Olomouckého kraje, Zdroj: Olomoucký kraj	28
Tabulka 2: Rozdělení investic dle paragrafů.....	32
Tabulka 3: Dotace poskytnuté krajem za rok 2020 1-10 %	39
Tabulka 4: Dotace poskytnuté krajem za rok 2020 11-20 %	40
Tabulka 5: Dotace poskytnuté krajem za rok 2020 21-40 %	40
Tabulka 6: Dotace poskytnuté krajem za rok 2020 větší než 40 %	41
Tabulka 7: Počet poskytnutých dotací v roce 2020 v %	41
Tabulka 8: Dotace poskytnuté v roce 2023 1-10 %	42
Tabulka 9: Dotace poskytnuté v roce 2023 11-20 %	43
Tabulka 10: Dotace poskytnuté v roce 2023 21-40 %	44
Tabulka 11: Dotace poskytnuté v roce 2023 41-100%	44
Tabulka 12: Dotace poskytnuté v roce 2023 větší než 100%	45
Tabulka 13: Dotace poskytnuté v roce 2023	45

Seznam grafů

Graf 1: Způsob zajišťování financí pro JPO	29
Graf 2: Náročnost získání dotace z IROP	30
Graf 3: Zařazení jednotek.....	35
Graf 4: Výjezdová technika JPO	36
Graf 5: Stáří ochranných prostředků zasahujících hasičů	36
Graf 6: Speciální vybavení jednotek	37
Graf 7: Počet členů JPO	37
Graf 8: Počet poskytnutých dotací v % roce 2020	41
Graf 9: Počet poskytnutých dotací v % v roce 2023	45

Seznam obrázků

Obrázek 1: vlastní CAS 24/3700 - S3R JPO Staměřice.....	22
Obrázek 2: DA-L1Z JPO	23

Seznam příloh

Příloha A Doporučený vzor zřizovací listiny jednotky sboru dobrovolných hasičů obce

Příloha B Dotazníkové šetření

Přílohy

Příloha I (informativní)

Doporučený vzor zřizovací listiny jednotky sboru dobrovolných hasičů obce

Doporučený vzor zřizovací listiny jednotky sboru dobrovolných hasičů obce

Obec

okres

usnesením zastupitelstva č. ze dne

s účinností od na dobu neurčitou

zřizuje

na základě § 29 odst. 1 písm. a) zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o požární ochraně“)

jednotku sboru dobrovolných hasičů obce

.....
(název obce)

plánované kategorie **JPO**

stávající kategorie **JPO** jako svou

organizační složku obce

dle § 35a odst. 1) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a § 24 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

1. Identifikační údaje

Organizační složka obce vystupuje v právních vztazích pod názvem

Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce

Sídlo organizace:

IČO:

Evidenční číslo jednotky přidělené HZS kraje

2. Předmět činnosti

Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce (dále jen „jednotka“) plní prioritně úkoly na úseku požární ochrany a ochrany obyvatelstva dle § 70 odst. 1 a odst. 5 zákona o požární ochraně a § 30 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, a úkoly v souladu s předurčeností pro záchranné a likvidační práce a zařazením do požárního poplachového plánu kraje.

Jednotka může v souladu s § 97 zákona o požární ochraně poskytovat pohotovostní a jiné služby nebo práce za úhradu vynaložených nákladů za předpokladu, že se jedná o

práce a služby související se základní náplní jejich činnosti a nedojde k ohrožení její akceschopnosti.

3. Osoby oprávněné k jednání za jednotku

Nestanoví-li právní předpisy jinak, jsou v právních a jiných vztazích za jednotku oprávněni vystupovat velitel jednotky a zástupce velitele jednotky jmenovaní starostou obce.

4. Vymezení majetku

Nakládání s majetkem se řídí obecně platnými právními předpisy.

Jednotka užívá ke své činnosti vymezený majetek obce. Výčet majetku je uveden v příloze této zřizovací listiny, která je nedílnou součástí zřizovací listiny. Členové jednotky mohou svěřený majetek využívat pouze k činnostem, ke kterým je jednotka zřízena nebo které umožňují právní předpisy. Členové jednotky se podílí na údržbě a drobných opravách svěřeného majetku. Pořízení, prodej, pronájem nebo zápůjčku svěřeného majetku lze uskutečnit pouze se souhlasem zastupitelstva obce, přičemž musí být zachována akceschopnost jednotky. Toto neplatí pro zápůjčku potřebnou pro provedení činností v operačním řízení jednotek požární ochrany.

Majetek jiných subjektů může jednotka ke své činnosti využívat pouze na smluvním základě nebo stanoví-li tak právní předpisy.

5. Vymezení působnosti

Jednotka prioritně plní úkoly dle čl. 2 na území zřizující obce. Mimo území zřizující obce plní úkoly dle požárního poplachového plánu kraje nebo na výzvu územně příslušného operačního a informačního střediska hasičského záchranného sboru kraje.

6. Finanční zabezpečení

Financování jednotky se řídí obecně platnými právními předpisy.

Příjmy a výdaje jednotky jsou příjmy a výdaji obce. Příjmy a výdaje jednotky se vedou odděleně od ostatních příjmů a výdajů obce. S finančními prostředky přidělenými jednotce je oprávněn disponovat velitel jednotky a zástupce velitele jednotky.

7. Členové jednotky

Seznam členů jednotky a jejich funkce zařazení vedený velitelem jednotky je nedílnou součástí této zřizovací listiny. Podmínky pro zařazení osob do jednotky, minimální početní stav jednotky a činnost členů jednotky se řídí zákonem o požární ochraně a souvisejícími předpisy. Specifikace dalších podmínek a činností, které nejsou uvedeny v zákoně o požární ochraně a s ním souvisejících předpisech, mohou být upraveny vnitřním předpisem zřizovatele jednotky nebo v pracovně právních vztazích se členy jednotky, přičemž nesmí být narušena akceschopnost jednotky.

8. Organizace a činnost jednotky

Organizace a činnost jednotky se řídí zákonem o požární ochraně a souvisejícími předpisy. Za činnost jednotky v organizačním a operačním řízení zodpovídá velitel jednotky.

9. Dotčené zájmy vzniklé činností jednotky

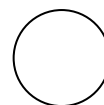
Odškodňování členů jednotky a subjektů, jimž vznikla škoda v souvislosti s činností jednotky, se řídí obecně platnými právními předpisy, příp. dokumenty vydanými obcí.

10. Zrušení jednotky

Jednotku lze zrušit pouze rozhodnutím zastupitelstva obce po souhlasu územně příslušného hasičského záchranného sboru kraje.

V

dne

razítko obce

Příloha II - Dotazníkové šetření

<https://www.surveio.com/survey/d/W8F8Y4O4Y6C3N4A1A>

Finanční zabezpečení JPO

Zdravím Vás

Jmenuji se Michal Kovařík DiS., jsem členem JPO-V v obci Dolní Újezd, okr. Přerov. V současné době studuji Vysokou školu evropských a regionálních studií v Příbrami, obor Bezpečnostně právní. Jako téma mé bakalářské práce jsem si vybral *Jednotky sborů dobrovolných hasičů vybraných obcí a jejich finanční zabezpečení*. K tomuto tématu jsem vytvořil krátký dotazník, který je zaměřený na financování a vybavenost Vaší jednotky. Zároveň bych Vás tímto chtěl poprosit o jeho vyplnění.

Při vyplnění prosím zaškrtněte správnou odpověď, v případě že je více odpovědí správných zaškrtněte všechny správné odpovědi.

1. Jakým způsobem Vaše obec/město finančně zajišťujete Vaši jednotku požární ochrany?
 - a) pouze z rozpočtu obce/města
 - b) účelová dotace z rozpočtu státu (např. IROP)
 - c) účelová dotace z rozpočtu kraje
 - d) ze zřízeného fondu na oblast požární ochrany (řešení krizových situací)
 - e) půjčkou z privátního sektoru
 - f) darem z privátního sektoru
 - g) jiné

2. Jak je náročné získat finanční prostředky z dotačních programů IROP pro Vaši jednotku?
 - a) snadné
 - b) mírně náročné
 - c) náročné

3. Kolik Vaše obec/město alokovala/o (plánovala/o) finančních prostředků na zajištění akceschopnosti Vaší jednotky požární ochrany na začátku kalendářního roku 2010?
.....

4. Kolik Vaše obec/město alokovala/o (plánovala/o) finančních prostředků na zajištění akceschopnosti Vaší jednotky požární ochrany na konci kalendářní rok 2010?
.....
5. Kolik Vaše obec/město alokovala/o (plánovala/o) finančních prostředků na zajištění akceschopnosti Vaší jednotky požární ochrany na začátku kalendářního roku 2020?
.....
6. Kolik Vaše obec/město alokovala/o (plánovala/o) finančních prostředků na zajištění akceschopnosti Vaší jednotky požární ochrany na konci kalendářní rok 2020?
.....
7. Kolik Vaše obec/město alokovala/o (plánovala/o) finančních prostředků na zajištění akceschopnosti Vaší jednotky požární ochrany na začátku kalendářního roku 2021?
.....
8. Kolik Vaše obec/město alokovala/o (plánovala/o) finančních prostředků na zajištění akceschopnosti Vaší jednotky požární ochrany na konci kalendářní rok 2021?
.....
9. Kolik Vaše obec/město alokovala/o (plánovala/o) finančních prostředků na zajištění akceschopnosti Vaší jednotky požární ochrany na začátku kalendářního roku 2022?
.....
10. Kolik Vaše obec/město alokovala/o (plánovala/o) finančních prostředků na zajištění akceschopnosti Vaší jednotky požární ochrany na konci kalendářní rok 2022?
.....
11. Uveďte hodnotovou (v tisících) výši přímých finančních prostředků alokovaných (schválených zastupitelstvem obce před 1. rozpočtovou změnou) v rozpočtu obce/města na zajištění oblasti požární ochrany v kalendářních létech 2013 a 2020 až 2022 (nezapočítávejte dotace, granty a transfery kraje, ústředních orgánů státní správy, Evropské unie apod.).

Paragraf	Jednotka	Kalendářní rok			
		2010	2020	2021	2022
5029 Ostatní platby za provedenou práci jinde nezařazené <i>(refundace platu, mzdy)</i>					
5031 Povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti <i>(pojištění k refundaci platu)</i>					
5132 Ochranné pomůcky <i>(OOPP = pracovní a zásahové obleky, obuv, rukavice, přilba apod.)</i>					
5137 Drobný dlouhodobý hmotný majetek <i>(technické prostředky PO apod.)</i>					
5139 Nákup materiálu jinde nezařazený <i>(spotřební materiál.)</i>					
5156 Pohonné hmoty a maziva					
5169 Nákup ostatních služeb					
5171 Opravy a udržování <i>(opravy techniky, pořízení</i>					

Paragraf	Jednotka	Kalendářní rok			
		2010	2020	2021	2022
<i>náhradních dílů apod.)</i>					
5175 Pohoštění (<i>na zajištění ochranných nápojů a stravování</i>), viz § <i>18 NV č. 172/2001 Sb.</i>)					
6122 Stroje, přístroje a zařízení <i>(přívěs hadicový, požární stříkačka, motorgenerátor apod.)</i>					
6123 Dopravní prostředky <i>(požární vozidlo = CAS, DA apod.)</i>					

Identifikační otázky

12. V jaké skupině je vaše výjezdová jednotka zařazena?

- a) JPO II
- b) JPO III
- c) JPO V

13. Jakou výjezdovou technikou jsou Vaše jednotky vybaveny?

- a) CAS
- b) DA
- c) obě
- d) jiné

14. Jak starou výjezdovou technikou vaše jednotka disponuje?

- a) do 10 let
- b) 10 až 15 let
- c) 15 až 20 let
- d) starší jak 15 let

15. Jaké stáří mají ve vaší jednotce ochranné prostředky zasahujících hasičů?
- a) do 5 let
 - b) 5 až 10 let
 - c) starší jak 10 let
16. Disponuje Vaše jednotka speciálním vybavením?
- a) vybavení pro vyprošťování a likvidaci DN
 - b) osobní dýchací přístroje
 - c) vybavení pro likvidaci lesních požárů
 - d) motorový člun
 - e) jiné
17. Kolik členů výjezdové jednotky máte?
- a) až 10 členů
 - b) 10 až 15 členů
 - c) 15 a více členů